

DEBRECZEN

XVIII. évt. 256. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Szebasztopol lángokban, Tichvin elesett

Hárommillió 360 ezerre emelkedett a szovjet hadifoglyok száma

HITLER BESZÉDÉNEK VISSZHANGJA

CHURCHILL HADÜZENETTEL FENYEGETTE JAPÁNT

Washingtonban csütörtökön lesz a döntő szavazás
Angol-olasz ütközet a Földközi tengeren

Hitler müncheni beszédéről vasárnap érkezett részletes jelentés. Hitler a már ismertettek kívül beszédében rámutatott arra, hogy az európai államok felismerték a szovjet háború szükségességét, így Magyarország is, amely állam a történelmi órában hősi elhatározásra szánta is magát: s együtt küzd a németekkel a második Dszingiszkán mongol állama ellen. Ezután a Führer a harc alásáról szólt és példának Lenin-grádot említette: A várost senki sem fogja többé felszabadítani és az öltözködésbe hull — mondotta.

A Szovjet eddig Hitler szerint 3,6 millió hadifoglyot vettett s legalább annyi halottat, úgy hogy a könnyű sebesülteket nem számítva 8-10 millió fiatal orosz férfi kapcsolódott ki már a küzdelemből.

Az amerikai fenyegetésekről is megemlékezett Hitler s rámutatott Roosevelt felelősségére és az amerikai semlegességi törvény megváltoztatásának következményeire.

Roosevelt megparancsolta hajóinak, hogy mihelyt német hajót látnak, lőjjenek rá. És én a német hajóknak megparancsoltam, mihelyt amerikai hajót látnak, ne lőjjenek rá, azonban mihelyt egy német hajót megtámadnak, az védekeznek.

Roosevelt hamisított térképeiről is megemlékezett a Führer: s megállapította, hogy a birodalom valóságosságáról beszélni neveléses.

Ha Wilkie úr kijelentette — folytatta Hitler — hogy csak két lehetőség van, vagy Berlin, vagy Washington lesz a világ fővárosa, akkor csak azt mondhatom: Berlin egyáltalán nem akar a világ fővárosa lenni és Washington sohasem válik azzá.

Az olasz-német sorsközösség megrendíthetlenségét hangoztatta Hitler.

A BESZÉD VISSZHANGJA

Hitler beszéde hatalmas visszhangot keltett a német sajtóban. A Völkischer Beobachter idézi Hitler megállapítását, amely szerint Németország szövetségeseivel együtt mindenestre elég erős ahhoz, hogy minden elképzelhető kombináció esetén fölvegye a harcot.

Hitler beszéde mély visszhangot keltett Olaszországban is. A Stefani iroda mindenekelőtt a beszédnek azt a részét emeli ki, amelyben a Führer nagy lelkesedéssel

szólt a két forradalom azonoságáról, a tengely két vezérének személyes barátságáról és a két nemzet közös küldetéséről.

Mély benyomást keltett a Führer beszéde vichy francia körökben is.

A newyorki vasárnap esti sajtó is részletesen, első helyen ismerteti a Führer beszédét. A New York Times különös nyomatékkal utal a beszédnek arra a részére, amelyben a Führer kijelentette: utasította a német tengeralattjárókat, hogy csak akkor tűzeljenek az Egyesült Államok hajóira, ha azok megtámadták őket. A lap ezt a mondatot választja címfeliratául is.

A KELETI FRONTON

a németek kettős sikert értek el az elmúlt nap. Az északi fronton elfoglalták Tichvin fontos közlekedési csomópontot, délen, a Krim félszigeten pedig már a déli sziget-ésútsígon nyomják a visszavonuló bolsevista csapatokat. Szebasztopol a bombázások következtében lángokban áll. A szovjet csapatok nagy része már alig menekülhet a szigetről.

A TÁVOLKELETI HELYZETRŐL

váratlanul igen komoly hírek érkeztek. A Giornale d'Italia newyorki jelentése szerint amerikai politikai körökben nagyon súlyosan ítélik meg Amerika és Japán közötti helyzetet. La Guardia Washingtonból visszaérkezve kijelentette, hogy a távolkeleti helyzet nagyon fenyegető, jöjjék a kormány eddig is ügyesen és okosan irányította az ügyeket. Dies képviselő egyik beszédében a következőket mondotta: Két vagy három héten belül vagy háborúba keveredünk Japánnal, vagy sikerül békésen tisztázni a távolkeleti helyzetet. Kongresszusi körökben azt állítják, hogy az amerikai haditengerészet 90 napon belül helyezhető hadikészültség állapotába.

Churchill, brit miniszterelnök fenyegető jellegű beszédét mondott Japán felé. Mint a Német TI. Stokholmon át értesül, az angol miniszterelnök sir John Laure, az új londoni lórdmájer beiktatásakor hosszabb beszédet mondott, amelyben különösen a távolkeleti kérdéssel foglalkozott. Szólt Churchill az Egyesült Államok ama fáradozásairól, hogy a Csendes óceánon fenntartsák a békét. »Ha ezek a fáradozások megfúszulnának — mondotta, — akkor itt ki-

jelentem, hogy amennyiben az Egyesült Államok háborúba bonyolódna Japánnal, az angol hadüzenet egy órán belül bekövetkezik«. Az angol miniszterelnök ova intette Japánt attól a nagyon kockázatos kalandtól, hogy feleslegesen belevesse magát a háborúba. Churchill szerint minden intézkedést megtettek és meg fognak tenni mindent a távolkeleti érdekek védelmére.

AMERIKA

Washingtoni jelentés szerint a demokraták és republikánusok meggyeztek abban, hogy a semlegességi törvény módosításáról a szenátusban elfogadott törvényjavaslat felett a zárószavazást a Házban csütörtökön tartják meg. Az elszigetelődés pártiak Lind-

bergh ezredes vezetésével addig is a legnagyobb arányú hadjáratot folytatják a módosítás ellen és a rendelkezésükre álló idő alatt az egész ellenzékot felvonultatják. Valamennyi szövetségi fővárosban tiltakozó gyűléseket, felvonulásokat és egyéb tiltakozó megnyilatkozásokat rendeznek.

»Az Egyesült Államok csapatainak Izlandon és a Csendes óceán szigetén való jelenléte egyáltalán nem védekező jellegű. Amerikának nem szabad magát önámításokba ringatni, mert hiszen valószínűleg közelebb áll a háborús állapotokhoz, mint azt a kormány valóban akarja« — jelentette ki Cunningham az American Legion tüzharcos szövetség elnöke, bostoni beszédében.

Magyar jelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Szovjet ellen küzdő szövetséges csapatok további Donec-hid-fők alkotásával, valamint a Donec délkeleti hajlásában elfoglalt néhány fontos közlekedési csomópont

birtokbavételével újabb hadműveletek előfeltételeit teremtették meg.

A honvédsapatok arcvonaláról nincs jelenteni való esemény.

Német hadijelentések

A német véderő főparancsnoksága közli: Német gyalogos és páncélos egységek az Ilmen- és Ladoga tó között és a Volchovon keresztül folytatott hadműveleteik során a november 9-ére virradó éjszaka meglepetésszerű támadással elfoglalták Tichvint, a fontos közlekedési csomópontot. Igen sok foglyot és nagy zsákmányt ejtettek. A negyedik szovjet hadsereg törzskara csak gépkocsijainak és fontos katonai iratoknak hátrahagyása árán tudott a fogságba esés elől elmenekülni.

Az ezen az arcvonalon folyó harcokban október 16-a óta kerekken 20.000 foglyot ejtettünk, valamint 96 harckocsit, 179 löveget, egy páncélvonatot és igen sok egyéb hadianyagot zsákmányoltunk. Mintegy 6000 aknát sikerült felszedni.

A keleti hadjárat folyamán fogságba esett szovjet katonák száma most már 3.632.000 főre emelkedett.

Olasz hadijelentés

Angol hadihajók megtámadtak egy olasz hajókaravánt. — Két olasz romboló elsüllyedt. — Az olaszok megtorpedóztak egy angol cirkálót és egy rombolót.

Az olasz főhadiszállás 526. közleménye:

Egy angol hajókötélék november 9-ére virradó éjjel a Földközi tenger középső részében megtámadta egyik hajókaravánunkat. Az eltalált hajók később elsüllyedtek.

Torpedórombolóink közül amelve a

A német véderő főparancsnoksága közli: A Krim félszigeten, Szebasztopoltól keletre és Kerestől nyugatra tovább szorítottuk vissza a makacs ellenállást kifejtő ellenséges utóvédteket.

Heves légitámadásokat intéztünk nappal és éjszaka Szebasztopol ellen.

A közlekedési vonalakban és a rakétaházakban nagy tüzek keletkeztek. E tengeri erőtmeny kikötőjében bombatartalálattal súlyosan megrongáltunk egy szovjet cirkálót és egy nagy kereskedelmi hajót.

A német léghaderő a Donec és a Volga között, valamint a Moszkva körüli térségben megsemmisített igen sok szovjet szállítónautot.

Erősebb harci repülőgépkötélkeink Moszkvára romboló és gyújtóbombákat dobtak. (MTI)

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

2. OLDAL

tek túlnyomó részét sikerült megmen-
teni.

Hajnalban légi torpedó repülő-
gépek Arditó, Cristian, Emilio Uz-
zolina Adone Venturini repülőhadnagyok
vezetésével megtámadták az ellenséges
hajóegységeket, azok közül két torpedó
lövéssel eltaláltak egy cirkálót és egy
torpedólovással egy ellenséges rombolót.
Az olasz repülőgépek azonkívül lelőtték
két repülőgépet. Egy harmadik angol
repülőgépet tengerészeti felderítő repülő
gépek lőttek le.

Az ellenség léteje bement a Cam-
pania és Sicilia fölé. Nápolyban tíz
halott és huszonnégy sebesült a repülő-
madár áldozata. Itt a légharító ütege-
inktől eltalált egyik angol repülőgép
lángolva lezuhant. Messinában az angol
támadás néhány sebesülést okozott.

Az Atlanti óceánon tevékenykedő
egyik tengeralattjáróknak Pullani Prini
parancsnoksága alatt elsüllyesztett há-
rom ellenséges gőzöst, összesen 25 ezer
tonna tartalommal. Ezzel az eredmén-
nyel együtt tengeralattjáróink az At-
lanti-óceánon összesen több mint öt-
százezer tonna hajóteret süllyesztet-
tek el.

SÉRÜLT SZOVJET HADHÁJÓK ÉRKEZTEK BATUMBA

Istanbul, november 10. A szovjet
flotta néhány egysége erősen meg-
sérülve befutott a batusi kikötőbe.
Ezeket a hajókat javítás alá vették.

TÖRÖK KIKÖTŐBE ÉRKEZTET HÁROM SZOVJET GYORSNASZÁD

Ankara, november 10. Vasárnap be-
futott Kefken kis feketetengeri kikötő-
be a feketetengeri szovjet hajóhad
három gyorsnaszádjá. A török hatóság-
ok megtették a szükséges intézkedé-
seket, hogy internálják a hajókat és
a kikötőben maradnának. Úgy látszik,
hogy a három gyorsnaszád önkénye-
sen hagyta kötelekét és szökészerűen
menekült a török kikötőbe.

WAVELL ISMÉT TEHERÁNBAN UTAZIK

Istanbul, november 10. Wavell tá-
bornok Símblá érkezett és innen újra
Teheránba utazik.

A LENINGRÁDI TÜZEKET NEM TUDJÁK OLTANI A FAGY MIATT

Helsinki, november 10. (Ste-
fani.) A szentpétervári arcvonalról ér-
kező hírek szerint a tél inkább a né-
metek, mint a bolsevikiek javára „dol-
gozik”. Mint jelentik, a kemény hideg
mindjárt megnehezíti a passzív
védelmi szolgálatokat, így a tüzoltók
munkáját is, akik a német bombázó
repülőgépek okozta tüzek tolvaterjé-
sét csak nagy ügyel-bajjal tudják
megakadályozni, mert a tüzoltóságok-
ból kisugárzó víz levegőre érve azon-
nal megfagy. A hideg időjárás követ-
keztében a halálozások száma is nö-
vekszik. Mindenajta üzem munkája
megnehezült. (MTI.)

Kujbisevből jelentik, hogy Stein-
hard amerikai nagykövét Litni-
novval elrepült Teheránon keresz-
tül az Egyesült Államok felé.

ELSÜLLYEDT A COSSACK BRIT ROMBOLO

London, november 10. (Reuter.)
Hivatalosan jelentik, hogy a Cossack
brit torpedórombolót (amely annak-
idején az Altmark német teherhajót
a norvég partoknál megtámadta) el-
süllyesztették. (MTI.)

Sztrájkok Amerikában

Santiago, nov. 10. (Német TI) A
hatóságok mult heti figyelmeztet-
ésére az északamerikai szakmunká-
sok kötelekbe tartozó építő-
munkások, akik barakkok, repülő-
gépek, csónak és dokkberendezések
építésén dolgoznak, bérkövetelések
miatt abbahagyták a munkát. Így
3500 munkás sztrájkol. A tengeré-
szeti hatóság közölte, hogy sztrájk
esetén maga veszi át az építési ter-
vok megvalósítását. Blackeley el-
lentengernagy, az illetékes tengeré-
szeti kerület elnöke az Assosiated
Press szerint a sztrájkot az észak-
amerikai kormány elleni
nyílt támadásnak mondotta. (MTI)

A külügyi bizottság ülése

Bárdossy miniszterelnök tájékoztatta a bizottságot a külpolitikai
helyzetről

Budapest, nov. 10. (MTI) A Ház
külügyi bizottsága hétfőn ülést
tartott. Takách Tolnay József gróf
elnök megnyitásával után Bár-
dossy László miniszterelnök, kül-
ügyminiszteri minőségében tájé-
koztatta a bizottságot a külpoliti-
kai helyzetről, hogy ilymódon a
külügyi bizottság tagjai a Ház
plénumában való tárgyalások előtt
tájékoztatót nyerhessenek a kül-
politikai kérdések jelenlegi állá-
sáról.

Az expozé után a következő bi-

zottsági tagok intéztek az elnök-
höz kérdéseket: Bajcsi Zsilinszky
Ede, Rajniss Ferenc, Rátz Kál-
mán, Maróthy Károly, Albrecht
Dezso, Matolcsy Mátyás, Vajda
Gábor, Bródi András, Szent-Ivá-
ny József, Peyer Károly, Rassay
Károly és vitéz Imrédy Béla. A
felszólalásokra és a hozzá intézett
kérdésekre a miniszterelnök rész-
letes kimerítő választ adott, mi-
után az elnök Takách Tolnay Jó-
zsef az ülést bezárta.

Törvényjavaslat a törvényhatósági bizottsági tagok mandátumának meghosszabbításáról

A zsidó tagok megbízatása megszűnik

Vitéz Keresztés-Fischer Ferenc bel-
ügyminiszter a Ház tegnapi ülésén
benyújtotta a törvényhatósági bizott-
sági és községi képviselőtestületi tag-
sági jogról szóló törvényjavaslatot.
Ez a törvényjavaslat nyolc szakaszból
áll.

Az első szakasz szerint a törvény-
hatósági bizottsági, kisgyűlési, vala-
mint képviselőtestületi tagoknak és
póttagoknak megbízatása a törvény-
hozás további intézkedéséig meghos-
szabbíthatik.

A 2. paragrafus szerint a zsidó tör-
vényhatósági bizottsági és képviselő-
testületi tagok, valamint a póttagok
megbízatása a jelen törvény hatályba-
lépése napján megszűnik akkor is, ha

a választhatóságra az 1939. évi IV. tc.
9. paragrafusában előírt feltételeknek
megfelelnek. Ezt a rendelkezést az
1939. évi IV. tc. 2. paragrafusának 1.
és 3. bekezdésében megjelölt szemé-
lyekre is alkalmazni kell.

A zsidó vallásfelekezet képviselői-
nek a törvényhatósági bizottságokban
és a fővárosi kerületi választmányok-
ban szintén megszűnik a tagsága.

A javaslat 3. paragrafusa értelmé-
ben a megszűnés kérdésébe a törvény-
hatóság igazoló választmánya határoz,
amely ellen panaszok van helye a
közigazgatási bírósághoz.

A képviselőház tegnap rövid ülést
tartott. Kedden a költségvetést kezdik
tárgyalni.

Reményi-Schneller pénzügy- miniszter elulazoli Rómába

Remény-Schneller Lajos pénzügy-
miniszter Ciano gróf olasz külügy-
miniszter és Thon di Revel gróf olasz
pénzügyminiszter meghívására hétfőn
délben többnapos hivatalos látogatás-
ra Olaszországba utazott. A pénzügy-
minisztert elkísérték újjára Csizik
Béla pénzügyi államtitkár és Balogh
Ferenc miniszteri titkár.

Debrecenben jövőre hat tanyai napközi oltihont állít fel a Női Tábor

Debrecen határában az idén két nap-
közi otthon működött, melyet vitéz
Keresztés-Fischer Ferencné elnökölte
alatt az Egyesült Női Tábor szervezett
meg. Az Egyesült Női Tábor ugyanis
megbízást kapott ezer nyári napközi
otthon megszervezésére, melyet az
aratási és más munkában elfoglalt
munkások és törpebirtokosok gyerme-
kei részére az idén először szervezett
meg a kormány. Az országos tanács-
ülésen most számoltak be ezen akció
végeredményéről. 1109 napközi otthon
szervezett meg országosan a Női Tá-
bor és ebben hatvanegyszer gyermek
talált gondozást, akik közül harminc-
négyezer teljes napi étkeztetést kapott.

Az akció méreteire nézve jellemző,
hogy a háromszáz ezer pengő hivatalos
támogatáson kívül a szülők munkaszol-
gáltatásából a társadalmi hozzájárulás-
ból kb. hétszáz ezer pengő folyt be...
Tehát ez a társadalmi megmozdulás
egymillió pengő eredményezett szoci-
ális téren. Keresztés Fischernek felké-
rítésre Kölcsey Sándor polgármester
Blattner Béla városi tisztségviselőt 4 hó-
napi munkára átengedte az Egyesült
Női Táborhoz. Blattner Béla munkatár-
sunknak elmondta, hogy a Női Tábor
vezetőségében helyet foglaló hölgyek;
élükön vitéz Bodorné, Czeko Vilma
ügyvezető elnökkel és dr. Jákóné, Kre-
puska Ida főtitkárrel 16—20 óras mun-
kát végeztek naponként az ügy sikere
érdekében. Ezen munkára a németek is
felügyeltek és a Magyar Nőegyletek
képviselőiben a Közép-európai Asszony
kongresszusra, amelyet Scholtzkling
asszony vezetésével október 7—12-ig
tartottak meg Berlinben, az Egyesült
Női Tábor kapott Magyarországról
meghívást. A kongresszuson az ügy-
vezető elnökön kívül résztvett a debre-
ceni származású Nagy Klára tanárné,
szakeladó, akik a legnagyobb elisme-
réssel nyilatkoztak a német vendég-
szeretetről. Beszámoló jelentésükben
rámutattak arra, hogy a magyar női
szociális intézmények bátran kiállják a
legjobb német intézményekkel az őz-

szeazonlítás, a magyarok előnyére

Az Egyesült Női Tábor értesülésünk
szerint az eddigi sikeres munkán fel-
buzdulva Debrecenben 6—8 tanyai ot-
thont fog felállítani, mivel a belügy-
miniszter hitvese különleges szeretettel és
figyelemmel kíséri a debreceni szociális
viszonyokat.

Churchill bezéde

Stockholm, nov. 10. (Német TI)

A londoni főpolgármester beiktat-
ása alkalmával mondott beszéd-
ben Churchill, a kínai kérdést is
érintette. Anglia teljes átérzéssel
követi — mondotta — a kínai nép-
nek azt a nagyszerű harcát, ame-
lyet hazája, szabadsága és függet-
lenségének védelmében Csang-Kai-Sek
vezetésével öt hosszú esztendőn át
egészen magára utalva végig har-
colt. A kultúra katasztrófája len-
ne — mondotta Churchill, ha az
invázió és kizsákmányolás elleni
nemesség ellenállás nem vezetne ott-
honaik felszabadítására. Churchill
azután az Egyesült Államok el-
nökének fenséges politikájáról szó-
lott. Anglia a mult évben pénzügyi
segélyforrásainak végefele
járt. Nem tehetett mást, minthogy
megrendeléseket tegyen az Egye-
sült Államokban anélkül, hogy
láthatna volna a kivételt utat. Ek-
kor jött az elnök fenséges politiká-
ja és pénz bocsátott rendelkezé-
se. A bérleti és kölcsönzési tör-
vényt Churchill a legkifogástalan-
nabb törvénynek mondotta, ame-
lyet a világtörténelem eddig is-
mert. (MTI)

Igen nagy érdeklődés

előzi meg az Albert-kvartett és sextett
november 15-iki koncertjét

A Zenekedvelők Körének ezen a má-
sodik bérleti estjén az Albert vonós-
négyes és vonóshatos szerepel: műsorán
a legszebb és legnemesebb kamarazene-
művekkel.

Ádám Jenő, Haydn, Popper, Huzella,
Saraste egy-egy pompás kamaraművét
fogjuk hallani a koncerten, amelyen
egyebként Albert Ferenc, a kiváló he-
gedűművész, valamint Frank Lajos
gordonkaművész önálló számokkal is
szerepelnek.

Az est iránt — a jegyek kelendőségé-
ből is ítélve — szokatlanul nagy érde-
klődés mutatkozik. Erre minden vonat-
kozásban rá is szolgál a kiváló együttes
Jegyek és 40—50 százalékos kedvez-
ményt jelentő bérletek, a Harmathy-

Apollo filmszínház

Ramon Novarro és Lola Lane
főszereplésével:

A fehér sejk

Regényes filmjáték a fehér lány
és a sejk szerelmi történetéről

Kísérő műsor:
Firenze (kulturfilm).
Magyar Világhíradó!
Előadások kezdete: minden nap
d. u. 5, 7 és 9 órakor.

könyvkereskedésben (Piác u. 7.) vált-
hatók. Telefon: 22—23. szám.

Rövid táviratok

Vasárnap a Fekete tengeri Kef-
ken kis török kikötőbe állítólag
3 szovjet gyorsnaszád érkezett. E
jelentést hivatalosan még nem
erősítették meg.

A washingtoni tengerészeti mi-
nisztérium utasította a távolkeleti
vizeken tartózkodó valamennyi
hajókat arra, hogy tegyék meg az
előkészületeket a Kinában álloma-
sózó amerikai tengerészek hala-
dektalan elszállítására.

A Svédország déli részén fekvő
Schonon tartományban kényszer-
leszállást végrehajtott angol bom-
bázó négymotoros Handley-Page-
Halifax mintájú gép. A gép azért
kényszerült leszállásra, mert a né-
met légharító tüzérség tüze igen
súlyos károkat okozott rajta. A
legénység tagjai között egyetlen-
egy angol sem volt.

Rio de Janeiro, nov. 10. (NTI.) Negy-
venkét zsidó kivándorló, aki Cabo de
Morne spanyol gőzösön Európából jött,
egyik délamerikai kikötőben sem száll-
hat partra. A hajónak háromszor kel-
lett elhalasztania az elindulást, mert
egyre folytak a tárgyalások a brazíliai
hatóságokkal, hogy a zsidók elhagyha-
sák a fedélzetet. A döntés végül elutasít-
tó volt, úgyhogy a zsidók sem Bahiában
sem Recifeben nem szállhattak partra.
Azt hiszik, hogy a zsidókat egy brit
bírtokra szállítják. (MTI.)

— Templomi ünnepély a Kossuth uccai
egyházrészben. Vasárnap délután sző-
pen sikerült templomi ünnepélyt rendez-
tett az egyházzsérz tanítótestülete, a
Kossuth uccai templomban a szegény
gyermekek felruházására. Az ün-
nepélyen bibliai olvasott és imádkozott
Acs Mihály segédlelkész. Igét dr. Erdős
Károly egyetemi tanár hirdetett. Szent
beszéde a szeretet himnusza volt. Nyak-
kas László ref. tanító, Iványi Z. Sza-
bolcska Mihály dicsérettel énekelte ki-
forrott művészzel. Énekének méltó
keretet nyújtott v. Kádár Sándor tanító
nagyszerű orgonakísérete. Pásztor La-
jos tanító avatott lélekkel adta elő Baja
Mihály: Ének a szeretetről című köl-
teményét. Az iskolakörzet gyermek-
énekara Fekete Sándor vezényletével
két énekszámmal bilincselte le a közön-
séget. Komoly átérzéssel szavalta Sza-
bolcska M.: Egyi beszéd c. versét Haja
János VIII. o. t. Az ünnepély anyagilag
is szép sikerrel járt. Tekintélyes összeg
folyt be a műsor megvalósításból és a per-
selypénzből. Felülfizettek: Nemes Sán-
dor és neje 5 P, Kardos Zoltán 2 P, özv.
Bara Gyuláné, Kajcsa Lászlóné, dr. Pé-
terffy Lászlóné, Baskya Ferenc, Mikó
Lajosné, Német László 1—1 pengő és
Molnár Lászlóné 50 fillérel. A templ-
omi ünnepély jóvödelméből és az egy-
házzsérz adományából félszáz nyomorító
iskolási gyermek kap cipőt, ezeknek a
szegény gyermekeknek a hálája és a
tanítótestület köszönete száll mindazok-
hoz a jó emberekhez, akik részt vettek
a szeretet ünnepélyen, örömmel és jó
szívvél adakoztak a nemes célra.

Vigszínház mozgó

Ma és minden nap
Zilahy Lajos nagy sikert aratót
színműve:

A szűz és a gödölye

Fősz.: Bajor Gizli, Karády Ka-
talin, Csontos, Páger, Lehotay.

Beregfy Károly altábornagy az új hadtestparancsnok ünnepélyes fogadtatása

»Debrecent eddig is úgy ismertem, hogy fiai a vitézek között is legkülönbekek« — mondotta a hadtestparancsnok

Mint már megemlékeztünk róla, vitéz dési Bajnóczy József hadtestparancsnok Budapestre helyezésével a debreceni hadtest parancsnoka Beregfy Károly altábornagy, a honvédtábornoki kar egyik legkiválóbb tagja lett. Az új hadtestparancsnok hétfőn érkezett Debrecenbe és a város katonái és polgári előkelőségei, valamint ezrekre menő közönség igaz hazafias lelkesedéstől áthatott, ünnepélyes keretek között fogadta.

Az Arany Bika előtti térségen zajlott le az ünnepélyes fogadtatás, melyen résztvett Debrecen város valamennyi katonái és polgári előkelősége. A helyőrség tisztikarának tagjai mellett itt láttuk Rásó István alispánt, dr. Kölesey Sándor polgármestert, Győry György kir. főügyészt, dr. Mező Sándor ügyészségi elnököt, Kiss Sándor főkapitányhelyettest, a debreceni rendőrség vezetőjét, Uray Sándor ref. egyházkerületi főjegyzőt, Mellau Márton pápai kamarás, igazgatót, Papp Gyula szentszéki tanácsost, Pass László evangélikus lelkészt, vitéz Berényi István tábornokot, a Vitézi Szék kapitányát, Pap Károly proroktort, Fodor Rezső pénzügyigazgatót, Jeney Sándor törvényszéki elnököt, vitéz Lépes Győző ny. ezredest, Koren Emil MÁV üzletigazgatót, Kiss József kir. tankerületi főigazgatót, Zöld József polgármesterhelyettest, vitéz Boskó Mihály rendőrfőnököt, Schmogrovits Ernő igazgatót és másokat.

A térségen felsorakozott előkelőségeknek és a díszszázadnak pontosan 12 órakor kürtjel felharsanása jelezte, hogy megérkezett autóján Beregfy Károly altábor-

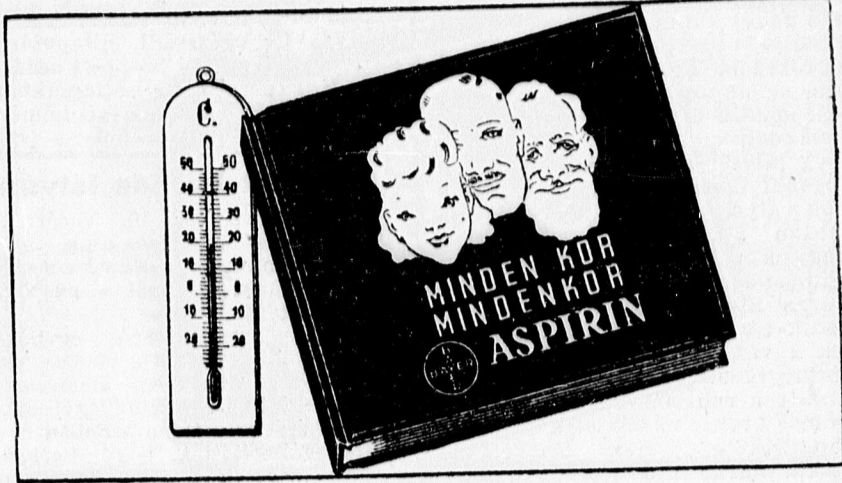
nagy, hadtestparancsnok. Az üzletvezetőség palotája előtt megálló autóból kiszállt az új hadtestparancsnok és kemény, katonás léptekkel a megjelent magasrangú tisztek elé lépett. A katonazenekar a Himnuszt játszotta, majd Beregfy hadtestparancsnok fogadta csapatparancsnokok jelentkezését.

Ezután ismét felharsant a kürtjel és a díszszázad jobbra nézve, fegyverével tisztelegve fogadta hadtestparancsnokát. Beregfy Károly altábornagy, hadtestparancsnok ellépett a díszszázad előtt, majd a polgári előkelőségek csoportjához indult, ahol dr. Kölesey Sándor polgármester üdvözölte a következő szavakkal:

— En, mint ennek a városnak polgármestere mely tisztelettel, igaz szeretettel köszöntöm Nagyméltóságodat, amikor Debrecenbe megérkezett. Elődei úgy távoztak innen, hogy megszerették ezt a várost és annak polgárságát. Reméljük, hogy Nagyméltóságod is itt-hon fogja érezni magát e város falain belül, amelynek lakossága mindig különös szeretettel volt dicseő honvédségünk iránt. Isten hozta Nagyméltóságodat, Isten áldását kérjük munkásságára!

Kölesey Sándor polgármester beszédére Beregfy hadtestparancsnok a következő szavakkal válaszolt:

— Boldog és büszke vagyok, hogy a sors kegye a debreceni hadtest élére állított. Debrecent eddig is úgy ismertem, hogy fiai a vitézek között is legkülönbekek, polgárai pedig a honszeretemben és a hon-

védtség ápolásában vagyok. A mindenható Istenet kérem, adjon lelkiért ahhoz, hogy azt a bensőséges viszonyt, mely e város polgársága és a honvédség között eddig is fennállt, ne csak fenntartsam, hanem tovább is fejleszthessem. Ebben a munkámban az urak szíves támogatását kérem, fogadjanak bizalommal körükbe és olyan szeretettel, amilyennel én jöttem Debrecenbe. Isten áldását kérem erre az együttműködésre.

A beszédek elhangzása után dr. Kölesey Sándor polgármester be-

mutatta a megjelent polgári előkelőségeket a hadtestparancsnoknak, aki ezután törzskarának élére állva tekintette meg a díszszázad elvonulását a kemény díszmenet a csapat tökéletes kiképzését, fegyelmét és egyszerű magatartását mutatta.

A hatalmas számban megjelent és a térséget övben körülvevő közönség nagy lelkesedéssel fogadta Beregfy Károly altábornagy hadtestparancsnokot. A katonazenekar indulóival nyert befejezést az ünnepélyes fogadtatás.

Teljesen biztosítják a megye közellátását

Hajdúmegyében 113.000 eddig az ellátatlanok száma — A megye 16.000 pengőért ruhát és cipőt csináltat a szegény gyermekek részére

Rásó István alispán elnökleve alatt hétfőn délelőtt tartotta havi ülését a megye közigazgatási bizottsága. Dr. Uzonyi Barna megyei főjegyző ismertette az alispáni jelentést, mely részletesen foglalkozik a megyei közellátási viszonyokkal. A megye területén a jelenlegi kimutatás szerint 113.000 ellátatlan egyén van, de ezeknek a száma emelkedik a hideg idő beálltával. Az alispán erélyes intézkedésekkel biztosította a megye lakóinak a zsiárszükségletét. A zsiarjegyet a megye területén csaknem minden helységben bevezették már és az ellátási nehézségek szűnőben vannak. A lábbeli és bőrkifutalás október hónapban sem volt elegendő és a megyében több bőryanagra van szükség, hogy az igénylőket kielégíthessék. Az árellenőrzést a megye egész területén igen nagy eréllyel folytatják. A legnagyobb szigorral járnak el azokkal szemben, akik az eladásnál vagy vásárlásnál drágítják az árakat.

A Nép- és Családvédelmi Alap

támogatásával épülő házaknál a munkálatokat nagyrészt befejezték már, de beköltözésre sok helyen a belső munkálatok miatt csak a tavaszi hónapokban kerül sor.

A vármegye területén élő igen szegény családok gyermekeinek ruhával, cipővel való ellátására 16.000 pengőt fordítanak.

Az alispáni jelentéshez dr. Benkő Géza képviselő szövegezt elnöknek. Az alispáni jelentésnek közellátási részéből megnyugvással veszi tudomásul, hogy a liszt- és zsiarállítás tekintetében alispán úr a szűk ségletéről kellő körültekintéssel gondoskodott. Ha figyelembe vesszük azt, hogy Hajdú vármegyében a jelentés szerint az ellátatlanok száma több mint 113.000, tehát a lakosságnak mintegy 60 százaléka, — sőt a jelentés szerint — ennek a számnak az emelkedésével is számolni kell, — meg kell hogy győzzük a kormányt arról, hogy ezekben a közszükségleti cikkeken a gyenge termésre is tekintettel, jelentős feleslegeink nem lehetnek.

A zsiarállítás tekintetében csak helyesebbé tennünk azt az intézkedést, hogy a kövér sertések kiszállítására csak azután engedtetik meg, ha a megyei szükséglet fedezve lett!

A bőrellátás tekintetében gyökeres javulásra alig számíthatunk, de legalább az iskolás gyermekek lábbeli szükségletéről gondoskodni kell nemcsak közegészségügyi szempontból, hanem népművelési szempontból is; nehogy az iskolába nem járhatván, az analfabéták száma emelkedjék.

A hajdúnánási szalmakalap ipar a Nép- és Családvédelmi Alap támogatásával örvendetesen fellendült és most már keresetényekben van. A baj azonban az, hogy a meglévő készítmények nagy részét nem lehet a belföldön értékesíteni. Miután családtagokkal együtt e háziiparban, mintegy 6000 szegény ember gazdasági helyzete van érintve. Kéri, hogy ez ősi és életképes háziipar fellendítése érdekében írjon fel a Közigazgatási Bizottság az iparügyi miniszter úrhoz, hogy a hajdúnánási szalmaipari termékek részére 100.000 pengős keretben külföldi export lehetőséget biztosítson. Az iskolaépítések szünetelnek,

Beregfy Károly altábornagy hadtestparancsnok érkezése. (Aszmann foto.)

A díszszázad elvonul a hadtestparancsnok előtt. (Aszmann foto.)

Rendelésnél az is fontos
Hogy a BOLLA mindig pontos

Urisszabóság
Piac ucca 32. sz.
Telefon: 31-46.

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR Budapesttel egyszerre!
CHARLES BOYER, a világ legnagyobb szerelmes színésze és
HEDDY LAMARR, a filmsztárok legszebbje
izgalmas, érdekes filmje: Exotikus.

ALGIR

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor! — Híradó!

4. OLDAL.

mert téglát és más építkezési anyagot nehéz kapni, továbbá a rendelkezésre bocsátott hitel, amíg a bürokrácia útvesztőjén át leérkezik, az anyagárak és a munkabérek időközben emelkedése miatt az iskoláknak a költségvetés szerinti megépítését lehetetlenné teszik. A régebbi iskoláink jórésze téglalappon vályogból épült és ma is szilárdan áll. Súlyosnak tartja, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium éppen ezekben a háborús időkben szigorúan ragaszkodik ahhoz, hogy az iskolaépületek a vályog mellőzésevel kizárólag téglából építessenek. Mivel emiatt a szükséges iskolák megépítése évekre elodáztatik és a tanulóknak egy része beiskolázás nélkül marad. Indítványozza, hogy írjon fel a Közigazgatási Bizottság a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz aziránt, hogy a vármegye területén úgy az állami, mint a közösi és vallásfelekezeti iskolák megépítését legalább a jelenlegi háborús idők tartamára terméskő, vagy téglalappon megfelelő szigeteléssel vályog felhasználásával is engedélyezze.

Az alispán dr. Benkő Gézának adott válaszában rámutatott arra, hogy a megtett intézkedésekkel a megyei közoktatást biztosítani fogja. Megbeszélést tartott ebben az ügyben a szombaton Debrecenben időzött Lossonezy István államtitkárral, aki nagyon jól ismeri a megyei közoktatási ügyeket és így az ő támogatásával minden nehézséget elhárítanak. A nánási szalmaiparral kapcsolatban elmondta az alispán, hogy éveken ezelőtt ő maga volt azon, hogy ez az ősi háziipar meginduljon, de nagyobb eredményt csak a zsidótörvény életbeléptetése után lehetett ezen a téren elérni. Ekkor pedig az következett be, hogy a szalmaipar zsidó urai nagyszámú részt külföldre mentek, de magukkal vitték a szalmafeldolgozó gépeket is és ott tovább folytatta a szalmaipart, versenyt csináltak a nánásiaknak. Megemlítette az alispán, hogy a nánási szalmaipar kifejlődésén igen sokat dolgozott Nagy Imre jegyző, aki ma is lelkes pártfogója ennek a háziiparnak. Javasolta, hogy fogadják el dr. Benkő Géza indítványát és tegyék lehetővé a nánásiak készítményeinek külföldi piacokon való elhelyezését.

Hasonlóképpen kívánta, hogy az iskolaépítések ügyében is forduljanak az illetékes minisztériumokhoz, mert az iskolák építéséhez szükséges összeg meg van, azt most kell felhasználni, mert nagy szükség van az iskoláépületekre.

Az iskolaépítések nagy munkaközpontja is jelentenek, hiszen csak egy közszécsényben az iskoláépületek van szó. A bizottság elfogadta a javaslatokat és illetékesek elé terjesztik, pártfogást kérve.

A kolozsvári Nemzeti Színház ünnepélyes megnyitása

Ugyanott folytatták a Hamlet előadását, ahol 22 évvel ezelőtt félbe kellett szakítani

Vasárnap este nyitották meg ünnepélyes külsőségek között a kolozsvári Nemzeti Színház kapuját. Zászlódiszba öltözött a város, pazar pompával fogadta az ország második legrészesebb színháza, a magyar politikai és társadalmi élet vezetőit, akik a megnyitóra Kolozsvárra érkeztek. Huszonkét évvel ezelőtt 1919 szeptember 30-án a Hamlet előadása közben fejezte be a magyar színház működését és most 22 év után ugyanott folytatják a Hamlet előadását, ahol 22 évvel ezelőtt a román bevonulás miatt félbe kellett szakítani.

Egyenruháját

készítse bizalommal TEGDES-nél Püspöki palota Kálvinter 19 Déli sarok

A Kormányzó Ur állapota javult

Budapest, nov. 10. (MTI) A Kormányzó Ur egészségi állapotáról hétfőn a következő jelentést adták: A Kormányzó Ur állapotában javulás állott be. A ma esti hőmérséklet 37,5, viszont epehólyag irritáció lépett fel, amelynek jelentősége ugyan nem nagy, de az ágybanfekvés idejét meghosszabbítja. Budapest, 1941 nov. 10. Este 6 órakor. Szöllösy egészségügyi főtanácsos, közközházi főorvos.

Meghalt Farkas István tiszáninneri ref. püspök

Miskolc, november 10. Vasárnap éjszaka hosszú szenvedés után miskolci lakásán meghalt Farkas István tiszáninneri református püspök, a felsőház tagja.

A hatvanhároméves tiszáninneri ref. püspököt az utóbbi években a betegségek egész sora támadta meg, amelyeket azonban szívós szervezete legyőzött. Tavaly karácsony táján azonban orvosai megállapították, hogy Farkas István menthetetlen: rákos daganata támadt. A református egyház, amelynek legmarkánsabb vezetőférfia volt, már hónapok óta számolt elvesztésével, s a tragikus véggel, amely azonban még így is mindenütt megdöbbenést és őszinte fájdalmat keltett.

Az elhunyt püspök egyszerű földműves családból származott, a szabolcsmezei Tiszabercelről. Középis-

kolait és a teológiai akadémiát Sárospatakon végezte, s mint lelkész, különböző borsodmegyei parókiákon pásztorokodott. 1923-ban az alsóborsodi egyházmegye esperesévé választották meg, 1932-ben pedig Révész Kálmán halála után őt emelte a püspöki székbe egyházkerületének bizalmá-

Farkas püspököt lakásán ravatalozták fel ideiglenesen, onnan átszállították a szomszédos Kossuth ucai templomba és innen — az eddigiek szerint — szerdán délelőtt 11 órakor kísérik földi nyugalomának helyére. A gyászszertartás elvégzésére az egyház és a család Ravasz László dunamelléki püspököt kérte fel. Az elhunyt puritánosságára jellemző, hogy utolsó kívánsága az volt: a legegyszerűbb formák között temessék.

Az Országos Polgáriiskolai Tanáregyesület tiszavideki körének közgyűlése Debrecenben

Erdélyes és újszerű kiállítások.

Rendkívül nagy érdeklődés mellett tartotta meg az Országos Polgári Iskolai Tanáregyesület tiszavideki körének közgyűlést vasárnap délelőtt a református Kollégiumban.

Az érdeklődők megtekintették a kollégiumi polgári iskola összes tantermeit, szertartást, s az intézet teljes felszerelését. A tornateremben sok vonatkozásban teljesen új elrendelések alapján hatalmas kiállítás fogadta az érdeklődőket. Az országban talán még sehol sem volt sportkiállítás. Ezt az új elrendelést valósította meg Soós István testnevelési tanár, aki sporteszközökből, érmekből, sportirodalmi szakkönyvekből s gazdag és értékes kiállítást mutatott be. Ugyancsak a teremben volt Nagy József c. igazgató művészeti érem- és hímestojás-gyűjteményének kiállítása is. A kiállításon bemutatásra került hatvan darab, az ország különböző vidékéről összegyűjtött népi eredetű hímestojás-gyűjtemény, országos viszonylatban is egyedülálló, mert ilyen hímestojás-gyűjtemény sem múzeumokban, sem magánbeszélők birtokában nincs.

Vitéz Kanabé Dezső c. igazgató huszonöt ezer darabot álló bogárgyűjteményét állította ki, amely négyévtizedes szorgalmas munkájának eredménye. Ez már nem egy tanár, hanem egy természetszerető és érte rajongani is tudó természetbúvár tudós munkája. Ugyancsak ebben a teremben volt látható a polgári iskolai tanulók sok izléssel és csinnal készített kézmunkáinak kiállítása is. Ezeket a munkákat sok ötletesség és kiváló elkészítés jellemzi. A kézmunka vezető tanára Császár László.

Az intézet rajztermében a tanulók munkájából fozozatot is feltüntetett sorrendben támenet szerű rajzkiállítást rendezett Nagy Ferenc tanár. Ugyancsak a rajztermében volt Lovass László tanár mértani eszközökből összeállított gazdag szemléltető gyűjteménye. A fizikai előadóban vitéz Zilahy Zoltán c. igazgató fizikai felszerelés gyűjteményét, amely a szaktanár tárgyszeretetét igazolja.

A tanáregyesület közgyűlését Kiss József tankerületi főigazgató nyitotta meg. Beszédében rámutatott arra, hogy a mai hatalmas világesemények közepette, amikor honvédségünk önfeláldozó hősiességgel küzd a bolsevizmus ellen, idehaza nekünk is kétszerannyi erővel kell dolgoznunk a haza boldogulásáért. 1918-nak nem szabad megismétlődnie. Erőseknél kell lennünk s iskolánkat minden módon fejleszteni kell. Beszédét további folyamán Széchenyi életének gazdag munkásságáról emlékezett meg. Beszédét Széchenyi szavával fejezte be: „Údv és béke minden magyarnak, ki hatáskörét férfi módra tölti be!”

Az igen értékes megnyitó után Nagy József köri elnök üdvözölte a megjelen-

teket, majd Fekete József (Nagyvárad) ecsetelte a magyar polgári iskola küzdelmét Erdélyben, az idegen uralom alatt. Lovass László (Debrecen) arról tartott igen tartalmas s gazdag tapasztalatok alapján előadást, hogy hogyan taníthatunk nagylétszámú iskolában is eredményesen. Szabó Bertalan (Szolnok) „A polgári fiúiskolák a katonai nevelés szolgálatában” címmel értekezett. Lovass László titkár a kör komoly munkájától számolt be. A tiszavideki kör taglétszáma 197, csak hat tanár nem tagja a kerület területéről az egyesületnek. Szabolcs vármegye a szatmári főigazgatóságához került. Ennek alapján elnök javaslatot tesz, hogy a tiszavideki kör elnevezés helyett az egyesület vegye fel „Debreceni tankerületi kör” címet. A közgyűlés a javaslatot elfogadta.

A jelentések elfogadása után Nagy József köri elnök emelkedett szólásra:

— Kossuth azt mondta, hogy Debrecen a magyarság végvára. A magyarságnak sok ellensége van nyíltan, de még többen vannak titkos ellenségei is. A végvár úgy teljesítheti kötelességét, ha a tanárság becsületesen végzi a nemzetnevelést. Etekintetben kiváló vezetőnk van dr. Kiss József tankerületi főigazgató személyében, akit a magunknak vallottunk a múltban is, mert hiszen tanári munkásságát a polgári iskolánál kezdte meg. Indítványozom, hogy őt, akinek testvéri szála fűznek, egyesületünk dísztagjának válasszuk meg.

A közgyűlés lelkesen ünnepelte dr. Kiss Józsefet és elfogadta az elnöki indítványt, majd Nagy József elnök átnyújtotta a kitüntetetteknek az egyesület dísztagsági oklevelét.

Meleg ünnepély közben emelkedett szólásra dr. Kiss József és keresetlen szavakkal köszönte meg a kitüntetést.

— Iskola nélkül — mondotta — Magyarország megtartani nem lehet. Amilyen a tanár, olyan az iskola. — Örömmel állapítom meg, hogy a polgári iskolai tanárság a kötelességteljesítésben, odaadásban kiváló. Ismerem a polgári iskola múltját és látom ma is munkáját. Ezeknek alapján állítom, hogy ennek az iskolatípusnak a jövőben Debrecenben még nagyobb teret kell kapnia, mert ezt megérdemli.

A megjelentek lelkesen ünnepelték az egyesület új dísztagját.

A közgyűlés ezután megejtette a részleges tisztújítást. Ennek eredménye

Arcképek, vasuti igazolvány képek, okmány másolatok

Burg József

fényképezőszalonból. — Hangya-bérház.

FERENC JÓZSEF

KESERŐVIZ

alelnök: györgyi Szabó Bertalan tanár (Szolnok), titkár: Lovass László tanár (Debrecen), számvizsgáló bizottsági elnök: Vitéz Zilahy Zoltán c. igazgató (Debrecen), tagok: Debreczeny Erzsébet (Debrecen), vitéz Bertalan Dezső H. Szoboszló, Halász Imre (Kunszentmárton), pénztáros: M. Bunyitay Klára tanárnő (Debrecen) országos választmányi tag: Páldy Miklós h. igazgató, (Szolnok).

Több indítvány elhangzása után Rákosi Zoltán az Országos Polgári Iskolai Tanáregyesület elnöke üdvözölte a debreceni tankerületi kör új tiszteletbeli tagját, majd rámutatott arra a nagyarányú és körültekintő munkásságra, amit az országos egyesület kifejt, a polgári iskolai tanárság érdekében.

Nagy József elnök a gazdag tárgysorozatú közgyűlést zárta be, mely után a megjelentek az Arany Bikában társas ebédet vettek részt. Deután az Ajtosi Dürer Céh kiállítását tekintették meg a tanárgyűlés résztvevői.

Veress Béla, a szoboszlói közművek igazgatóját a Bajtársi Egyesület terjesztette fel kiünnelelésre

Veress Béla, a szoboszlói városi közművek és fürdő igazgatója szintén megkapta a Kormányzó Ur Öfömlétségától a Nemzetvédelmi Keresztet. A kitüntetésre a Hungaria Bajtársi Egyesület terjesztette fel Veress Béla, mert a kommunizmus alatt — mint nyolcadikos gimnázista, — majd a forradalmakot követő időben mint a műegyetem hallgatója és a Magyar Technikusok Egyesületének a Hungaria Bajtársi Egyesületnek tagja olyan nemzethű, önfeláldozó magatartást tanúsított, a hazáért olyan becsületes és hűségességs szolgálatot teljesített, hogy méltóvá vált erre a legszebb polgári kitüntetésre.

Veress Béla neve már régóta ismert egyéb területen is. Dr. Márton Gábor polgármesterrel páratlanul egyszerű alkotások egész sorát hozták létre és teszik egyre nagyobb Szoboszlót. Becsületes-ségük, lelkiismeretességük és saját egyéni érdekeiknek a közérdeke alá való rendelése és helyezése példaadó. Kétségtelen, hogy Veress Béla ma már egyik legértékesebb fürdőügyi szakembere az országban, aki lankadatlan kedvvel és szorgalommal testesíti meg Márton Gábor dr. polgármester tervét. A két kiváló közigazgatási és fürdőügyi szakember munkájának eredménye egy évtizeden belül bámulatatos eredményeket fog produkálni.

Kétféle feyház árdragúlnéri

A budapesti büntetőtörvényszék tegnap tárgyalta Stein Ignác és Stein Imre, a Stein Divatház tulajdonosainak árdragúlnéri ügyét, akik a vád szerint egy férfi alsónadrágot, amelynek 4.25 pengő volt az ára 4.88 pengőért árusították. A törvényszék a két áruháztulajdonost egyenként 2—2 évi feyházra és pénzbüntetésre ítélte. Az elítélteket azonnal letartóztatták.

Biztosítják Debrecen tej és vajellátását

Hús tejüzlet felállítását tervezik, letörlik az árdragítást, megszüntetik a tejjel, tojással való hazalást — Kereskedők és iparosok nagy értekezlete az Ipartestületen — Részletesen megvitatták az árullatás és kalkuláció kérdését

A Debrecen és Vidéke Ipartestület és a Baross Szövetség vasárnap délelőtt az Ipartestület dísztermében az ár-ellenőrzés kérdéséről együttes tagértekezletet tartott, melyen mind az iparosok, mind a kereskedők, rendkívül nagy számban vettek részt, úgyhogy a nagy terem zsúfolásig megtelt.

A polgármester képviselőjében dr. Orosz Árpád tanácsnok, az alispán megbizásából Cziffra Mihály, az iparhatóság részéről dr. Kollner József, a kamarai képviselőjében dr. Harsányi Imre ügyvezető titkár, a Közlekedési Felügyelőség részéről Boross Tóby Tibor felügyelő jelent meg.

Dr. Balogh Gyula elnök üdvözölte a megjelenteket, köszönetet mondott Zöld József h. polgármesternek és az egész közlekedési tisztviselői karnak áldozatos munkájukért, dr. Kollner Józsefnek, hogy anyai szeretettel és udvariassággal támogatja a hozzáfutókat ügyesbajos dolgokban. Örömmel üdvözölte a közlekedési felügyelő miniszter elhatározását, hogy egészséges közszellemet teremt az árullatás és az árak tekintetében. A társadalom meg kell szervezni a drágaság elleni harcra. Javasolta, hogy az értekezlet üdvözölje a minisztert és Lossonezy államtitkárt, biztosítsa őket bizalmukról és arról, hogy őket törekvéseikben és elszánt harcukban támogatja.

— Nem kell attól félni — mondotta — hogy eltűnik az árú, ha feljelentik az árdragítókat, mert minden árút előhozhatunk rejtékekkel. Kéri a kereskedőket és iparosokat, hogy inkább ne vegyenek árút, minthogy drágábban vásároljanak és adják tovább. Ezzel az országot biztonságát zavarják. A készleteket igazságosan és becsületesen kell elosztani. Olyan haszonkulcsot kell megállapítani, amely a tisztas kereskedelem megélhetését biztosítja.

Dr. Harsányi Imre kamarai ügyvezető titkár tolmácsolta Radó Rezső főtitkár üdvözlését, majd hangzott, hogy nem szakelődásra van itt az értekezleten szükség, hiszen éppen az a baj, hogy rettenetesen szakemberek vagyunk. — Olyan rendelkezések kelnek, amelyek világosak, érthetők és pontosan megállapítják a feladatot, amelyet teljesíteni kell. Tudjuk, hogyan kerülhetjük ki a veszélyeket, amelyek ma minden iparost és kereskedőt fenyegetnek, mert a legbecsületesebb jószágok mellett is elkövethet bárki olyan cselekedetet, amely büntetést von magára.

— Normális időkben a kereslet és kínálat szabályozza az árakat, ma azonban óriási a szükséglet és árú nincs. — Ezért bele kell nyulni azok tetteibe, kik meg nem engedett haszon elérésére akarják a helyzetet kihasználni. Az árdragítók, áruzsorások, ártelejtegetők ellen kell a küzdelmet folytatni. Az emberi gyarlóság bőséges. Ha árú annyi volna, mint emberi gyarlóság van, — akkor nem kellene a forgalmat szabályozni. Ma a nemzet létéről van szó, jövőnk berendezéséről. Hívány az, aki ebből a helyzetből hasznot akar húzni, az ilyet el kell pusztítani. De nem szabad a megtévedt rosszindulatú egyes emberek hibájából megbélyegezni az egész kereskedői osztályt és úgy állítani be, mintha mindenki ilyen lenne. — Nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a kereskedelmet komoly áldozatok árán is keresztényre és magyarrá tegyék, nem szabad tehát annak megtörténnie, hogy azt mondassák, ime csak az egyének változnak, de az erkölcs nem változik, mert a keresztények között is bőven akad árdragító. Ez a legnagyobb igazságtalanság. Megtévedt emberek mindig vannak, gonoszok is, de nem szabad általánosítani.

Ezután beszélt a kalkuláció rendkívül nehézségeiről. Példákat hozott fel arra, hogy milyen nehéz a helyes árat megállapítani. Az volna a helyes, ha a budapesti szakipartestületek számítanák ki az árakat, azokat megküldenék a vidéki kamarákhoz, hogy a helyi viszonyokhoz képest átszámítsák. Egységes árszabályozó rendelkezés kell jönnie. Az iparos a munkájából él, ebből akarja biztosítani öregségét, ezt lehetővé kell tenni anélkül, hogy árdragítóknak kiáltuk ki. Cél szerű volna a bruttó haszonkulcsok megállapítása. Ilyen rendelkezést a textilre vonatkozólag már jelent is meg.

— Hazájukat szerető, magas erkölcsű

alapon álló, becsületesebb iparosok, kereskedők vagyunk, kik nehéz időkben mutatták meg, hogy mit jelent magyar kereskedőnek és iparosnak lenni. Mi a hazafiasságot nem szóval hirdetjük, hanem érezzük és tetteinkkel munkánkkal juttatjuk kifejezésre. Az árdragítás elleni harc feladatát százszázalékosan vállaljuk. Mindannyian teljesíteni akarjuk kötelességünket, hogy azok a célok megvalósuljanak, amelyek most a nemzet életében kockán forognak. Csak azt kérjük, hogy a rendelkezések olyanok legyenek, hogy az étellel számoljanak, harmóniában legyenek vele és azt a minimális kívánalmat, hogy élni tudjunk, a rendelkezések megvalósítsák. (Taps, éljenzés).

Az előadáshoz számosan hozzászóltak. Volentik Sándor fűszerkereskedő azt kérte, hogy az árszabályozást a cikkek kiindulásánál eszközöljék, ne a kiskereskedőknél. Egyes cikkekben a gyárak beszüntetik a gyártást, a kereskedő viszont köteles készletét kiárúsítani. A nagykereskedő csak nagykereskedő legyen és ne tartson fenn kicsinybeni üzletet. (Helyeslés). Szóltanak fel minden nagykereskedőt, nyilatkozzék melyik üzletágban kíván működni. Nagykereskedői címen árút kapnak, hogy ki-összák a kiskereskedők között, azonban nem adják nekik, hanem saját üzletükben kicsinyben árúsitják. Panaszokat hoz fel a tej, vaj és sajtelállítás körül.

Radnai Márton a fűszerkiskereskedők egyesületének elnöke szólt: Olyan időben élünk, amikor az ipar, kereskedelem, mezőgazdaság, háztartás egymásban keresik a hibát. Egészséges piacrendezéssel kell a kérdést megoldani. A kiskereskedők néhány égető problémájáról beszél, így a bab, burgonya, tejkérdésről. Súlyos sérelem, hogy a kofák a tejjel és termékeivel, s tojással hazalának.

Kardoss Zoltán a textilszakmával kapcsolatosan intézett kérdéseket a közlekedési felügyelőhöz. Azt kívánta, hogy egyöntetű áron árúítsanak a cégek. Ha áresés van, a drágábban beszerzett árút is alacsonyabb árra kell leírni, viszont ha emelkednek az árak, nem szabad az olcsóbban beszerzett cikket a drágább beszerzési árral kalkulálni. Így az eladott árú árérték a felét sem tudja újra beszerezni.

Havas Károly nem a Baross Szövetséghez tartozó kereskedők nevében megköszönte az értekezlet megtartását és az ő meghívásukat. Kifejtette, hogy az árdragításba legjobban az árú utánpótlásnál esik bele a kereskedő, ezért dátummal kellene ellátni az egyes cikkek érkezését. A legbecsületesebb és leg hazafiasabb kereskedő is anélkül, hogy akarna árdragítóvá válni. A bruttó bevétel 15 százalékát adóalapul veszi el az adóhivatal. Tessék ehhez hozzájárítani a személyzeti és egyéb részeit.

Boross Tóby Tibor felügyelő válaszolt. A napokban leirat jött a közlekedési minisztertől a nagy- és kiskereskedőkkel kapcsolatban, meg kell állapítani, hogy a nagykereskedők meg tudnak-e élni, ha kiskereskedői jogosítványukat elveszik. Azt válaszoltuk, hogy megtudnak élni. (Zajos helyeslés). A hivatalhoz naponta hatvan nagykereskedői jogosítvány iránti kérelem futott be. — Volt olyan kubikos is, aki nagykereskedői jogosítványt kért. Persze nem adtuk meg, mert sejtjük, hogy mi áll a kérdés mögött. Megállapítottuk, hogy mely gyárak nem látják el a kereskedőket árúval. Ellenük a legerélyesebb rendelkezés jön ki a napokban.

— Ami a tej- és vajhiányt illeti —, megjegyzi, hogy rendelt jelent meg, amely a hazaló kofakereskedelmet teljesen megszünteti. A hazalást Debrecenben is tökéletesen kiirtják. A város területén tejjelgyűjtő központok lesznek. A megye területéről sajt, vaj és tej addig nem mehet ki, amíg itt hiány mutatkozik, s ezután csak a feleslegeket vihetik ki. Egyik legnagyobb dunántúli sajtüzemmel megállapodás jött létre, amely Debrecen és Hajdú megye tejjelgyűjtő központjába kapcsolja be ezt a gyárat, mint társat. Ezzel szemben Debrecenre és Hajdú megyére biztosítani kívánja magának a sajt és vaj ellátást. Azok a községek, amelyek Debrecenből 10 kilométeres körzeten kívül esnek, nem hozhatják be ide a tejet, hanem a közelükben levő gyűjtőállomásra kell vigyék, ott tejszint vajat készí-

tenek és úgy hozzák ide.

— Debrecenben hús tejüzletet tervezünk felállítani, ezek majd gondoskodnak a közönség zavartalan ellátásáról. Természetesen a kiskereskedőknél meghagyjuk tovább is az eddigi keretek között a tejárúsitást.

Kijelenti, hogyha a kereskedő babot, burgonyát olcsóbban tud vásárolni, alacsonyabb áron adhatja a fogyasztónak is, mert a megállapított árak maximális árak csak. A haszonkulcs nem lehet magasabb, mint ahogy megszabták. A kereskedők abban hibásak, hogy a burgonya vételnél megadják az ártöbbletet. Kardoss Zoltánnak válaszul megjegyzi, hogy a bruttó haszonkulcs egyforma megállapodása érdekében felterjesztést intéz az árkormánybizottsághoz. Ez a válasz Havas Károlynak is szól.

Még azt jegyezte meg Volentik újabb szavaira, hogy a termelők vihetik a tejet a jövőben is a kereskedőkhöz, csak a kofák nem hazalhatnak. Volentik megjegyzi, hogy a felállítandó hús tejüzlet nagyon sokat fog ártani a kereskedőknek.

A keleti frontról hazatért hősök fogadtatása Aknaszlatinán

„Az egész világ előtt bebizonyítottuk, hogy él még a magyar virtus” — mondotta vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter

Aknaszlatina nov. 9. A szovjetháborúban harcolt honvédek tömegeinek egy részét a legutóbbi hetekben felváltották és ezek hazatérőben már szombaton átlépték a magyar határt. Szombaton érkeztek a Máramarosziget melletti Aknaszlatinára. A határtól végig az úton a lakosság határtalan lelkesedéssel fogadta a magyar katonákat. Máramaroszigetről szinte az egész város kivonult köszönteni a hős honvédeket.

Vasárnap Aknaszlatinán ünnepélyesen fogadták a hazatért honvédek tömegeket, amelyeknek ünnepi fogadtatása során Magyarország kormányzója személyesen kívánt szemlét tartani a sok dicsőséget szerzett Kárpátaljai hegyi dandár felett, de közbejött gyengekedése ebben megakadályozta. A kormányzó Ur ezért vitéz dálnokfalvi Bartha Károly vezérrezdes, honvédelmi minisztert bízta meg a díszszemlén való képviseléssel.

Reggel az Aknaszlatinára vezető országúton több kilométeres hosszú útvonalon sorakozott a hazaérkezett hegyi dandár és várta a Kormányzó Ur képviselőjének megerkezését. Vitéz Bartha Károly vezérrezdes, honvédelmi miniszter és kísérőin kívül je-

5. OLDAL

Radnai azt kérte, hogy a fiókok felállítására előtt hallgassák meg az érdekképviseleteket.

Dr. Kollner József azt fejtette ki, hogy a fűszerkereskedők nem kötelesek az egyes árucikkeken is megjelölni az árakat, elég, ha az árjegyzéket kifüggesztik és azon az élelmiszer cikkek árát megjelölik. Megállapítja, hogy Debrecen tejellátása gyalázatosan rossz. Hibáztatja a közönséget, amely felegyelmzetlen és örül, hogy hához viszik a tejet s termékeit, ezért inkább magasabb árat is megad, Debrecenben már régen tilos a hazalás. A hatóság ez ellen segítséget kér a közönségtől, ha valahol észrevesznek hazalást, szóljanak a rendőrnek. A burgonya termelői árát is megállapították. Itt nem lehet főreértés, a Futura bármikor bemonlja a pontos árat.

Az Ipartestület nevében Szendrey Sándor alelnök mondott zárószavakat. Hangsúlyozta, becsületesen akarják élni és dolgozni, de az életlehetőséget biztosítani kell.

Az értekezlet ezzel véget ért.

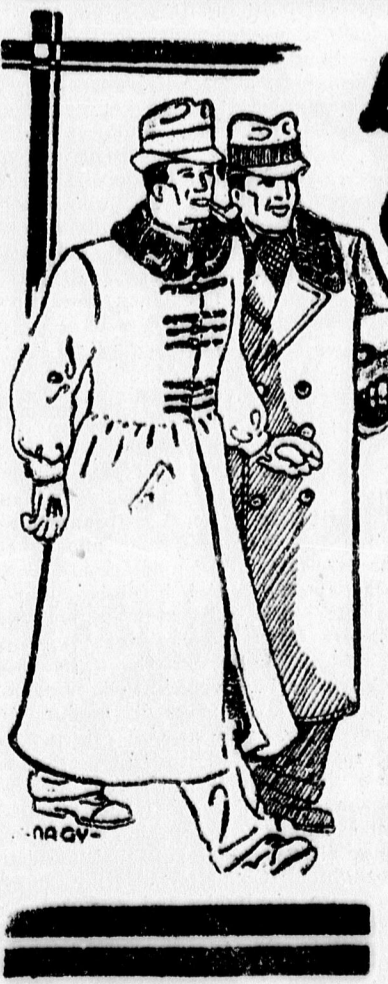
len voltak az ünnepségen a katonai hatóságok vezetői, valamint számos más közéleti, polgári és egyházi előkelőség.

Vitéz Bartha Károly vezérrezdes, honvédelmi miniszter gépkocsiba beszállva, a Hírnász bangjai mellett lassú menetben végigvonult a visszatért csapatok arcvonalán előtt. Ezután a legfelsőbb Hadúr megbízásából üdvözölte a bolsevista háborúiból hazatért kárpátaljai hegyi dandárt, majd kijelentette: „Az egész világ előtt bebizonyítottuk, hogy él még a magyar virtus”.

— A magyar nemzet hálaája azoké — mondotta többek között — akik fiatal életüket a hazának feláldozták. — A magyar nemzet a hősi halottak hozzátartozóiról a legmesszebbmenően akar gondoskodni.

A honvédelmi miniszter ezután ajánlottja a harcokban kihűnt tiszteknek és legénységnek a nekik adományozott kifestéseket, majd a hazatért dandár elvonult Magyarországon kormányzójuk képviselője előtt.

A lakosság meleg szívevel, lelkesen ünnepelte a hazatért magyar honvédszervezeteket.

Lengyel Bundák

Városi Bundák
Szörmés bekecsék
Bőrhabátok
nagy választékban

olcsó szabott áron

GRÜNFELD

úriszabóság

Kistemplom mellett

6. OLDAL.

Kistemplomi szerelvényverseny

December 14-én, vasárnap délután fél 6 órakor fényes szerelvényverseny lesz a Kistemplomban a Szerelvényverseny Tekei uccai árvaháza fiú árvái és a lelkészárvaik, lelkészövegyek javára. Műsor: 1. Orgona-előjáték Zsádon Antaltól. 2. B. Szűcs Ferenc: Angyalok hiradása. Responsorium. Éneklék az összes karok. 3. Caldara (Antonió) motettája: Áldott Jézus. Előadja a Dóczy leánygimnázium háromszólamú énekkara Horváth Károly vezetésével. 4. Praetorius (Michael): Bűnösök. Hozzád kiáltunk. Előadja a Kollégiumi Kántus, vezényel Szigethy Gyula. 5. D. dr. Révész Imre beszéde. 6. Buxtehude (Dietrich) karácsonyi kantátáját éneklé a Dóczy polgári leányiskola és a Kántus vegyeskara zenekarral és B. Szűcs Ferencé continuoval. Vezényel B. Szűcs Ferenc.

Küldjünk szerelvénycsomagot hősiessé harcoló honvéd katonáinknak

A Magyar Vöröskereszt ajándékosomag mozgalmat szervezett s már eddig is sok csomagot küldött ki az orosz harctéren harcoló hős honvédek csapatáinknak. Debrecen város közönsége is megmozdult és adományával siet a mozgalom támogatására. Az akciót legkésőbb november 15-én le kell zárni, hogy a szerelvénycsomagok még karácsony előtt kiérkezzenek, ezért a Vöröskereszt elnöksége felkér mindenkit, hogy szerelvénycsomagját folyó hó 15-ig a MANSZ irodába (Ferenc József u. 36. szám) 9—1 óráig feltétlenül szállítsa be. Hogy mi küldhető az ajándékosomagban, az a falragaszokon olvasható. Egy honvéd ajándékosomag megváltási ára 5 pengő, mely összeg a debreceni első takarékpénztárnál levő Vöröskereszt folyószámlára fizetendő be.

A Szent László Kör ismerkedési-estje

Az ösvégi ismerkedő-estek sorát vasárnap az Arany Bika-szálló üveg- és Boeckay-teremben rendezett „Szent László ismerkedési est” nyitotta meg. A katolikus egyetemi hallgatók minden évben szép sikert hozó estje most sem maradt el a múlt mögött, mert a táncosok, de az érdektelen felek tanúsága szerint is, a Szent László Kör ismerkedési est sikere felülmúlta a tavalyi és tavalyelőttiét is.

Kilenc óra tájban estélyi ruhás hölgyekkel és fiatalemberekkel népesültek be a Bika termei. Az előkelőségek között ott láttuk dr. Milleker Rezső professzort, bölcsészettudománykari dékánt, a kör tanárenőket, dr. Baranyai Béla, dr. vitéz Mészáros Ede s dr. Trombatore Gaetano egyetemi tanárokat, Mellan Márton pápai prelátnak, a Szent László Kör igazgatóját, Hutay Ferenc szentszéki bírót, a Kör lelki vezetőjét, dr. Lovag Wallisch Oszkár egyetemi olasz lektort s még másokat.

A felrajzó keringő melódijára megkezdődött a tánc, amely egészen a késő éjszakai órákig tartott. A táncosok színes fogaataga betöltötte a termet, a debreceni egyetemi katolikus hallgatói mulattak, de ez a mulatság nemes és úri volt, méltó a kör hagyományaihoz. A megjelentek valamennyien különösen szórakoztak s ez mindennél többet mond, minden dícséretnél ékeesebben szóló.

Az est sikerét hatalmas rendezőgárda tervszerű előkészítő és irányító munkája biztosította. Szemerédy Tibor elnök, Polner István, Medve Zsigmond és Zsigo Sándoré az oroszlan-rész ebben a munkában. Fáradságukat siker koronázta és az est meghozta — várakozáson felüli mértékben — az anyagi és erkölcsi sikert.

SOKSZOROSÍTÁS nagyon szép kivite/ben, olcsón
HURAY Iparkamara. Telefon 17—93.

Budapest—Debrecen válogatott tornászai és a DTE hölgyesapata nagy sikerrel szerepeltek. Középen zászlóval Tóth Lajos, az összetettverseny első helyezettje. (Aszmann foto.)

Szép sport, nagy érdeklődés a Debrecen-Budapest tornaviadalon

Nagy érdeklődés mellett folyt le vasárnap este az Arany Bika dísztermében az egyben válogatott jellegű Debrecen—Budapest városok közötti tornaviadal, melyből csekély pontkülönbséggel Budapest került ki győztesen. Az Arany Bika dísztermét zsúfolásig megtöltötte a szébbnél szébb számok.

Debrecen és Budapest tornászai zászlók alatt vonultak fel az emelvényre. A Himnusz elhangzása után vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató köszöntötte a megjelenteket.

Az első két számot már a délutáni órákban lebonyolították a piarista gimnázium tornacsarnokában. Lóugrásban 1. Budapest 57.4 ponttal, egyénileg 1. Pataki 9.9 ponttal, 2. 3. 4. Tóth, Mogoróssy és Várköi 9.7 ponttal. A műugrásban 1. Debrecen 57.3 ponttal, egyénileg 1. Pataki 9.9 ponttal, 2. 3. 4. Tóth, Klencs és Várköi 9.7 ponttal. A két versenyszám lebonyolítása után tehát Budapest csapata tett egytized pontelőnyre szert. A gyűrűhinta-gyakorlatokban 1. Budapest 172 ponttal, 2. Debrecen 171.4 ponttal, egyénileg 1. 2. 3. 4. Tóth, Pataki, Mogoróssy, Börcsök 9.7 pont-

tal, 5. Sántha 9.6 ponttal, 6. 7. Klencs és Nemere 9.4 ponttal. A versenyszám lebonyolítása után a DTE hölgytornászai: Tóth Magda, Kiss Mária, Kertész Magda, Galaczy Katalin és Kapusi Julia mutattak be korlátgyakorlatokat.

Lólengésben 1. Budapest 55.2 ponttal, 2. Debrecen 54.4 ponttal, egyénileg 1. Pataki 9.8 ponttal, 2. 3. 4. Tóth, Hajdú, Sántha 9.7 ponttal, 5. Mogoróssy 9.5 ponttal, 6. Börcsök 9.3 ponttal. Utána ismét a DTE hölgytornászai mutattak be gerendagyakorlatot.

Nyújtón 1. Budapest 56.3 ponttal, 2. Debrecen 56 ponttal, egyénileg 1. Tóth 9.9, 2. Mogoróssy 9.8, 3. Nemere 9.7, 4. Sántha 9.6, 5. Pataki 9.5, 6. Balla és Klencs 9.4 ponttal.

Korlátan egyénileg 1. Mogoróssy 10, 2. Tóth 10, 3. Pataki 9.8, 4. Börcsök 9.7, 5. Várköi 9.6, 6. Hajdú, Balla 9.5 ponttal.

Végeredményben Budapest csapata győzött 341:339.3 arányban.

Összetett egyéniben 1. Tóth Lajos (D.) 58.7 ponttal, 2. Pataki (Bp.) 58.6, 3. Mogoróssy (D.) 58.3, 4. Várköi (Bp.) 56.9, 5. Hajdú 56.7, 6. Börcsök 56.2 ponttal.

Magyari Béla, a Dunapalota híres cigányprimása muzsikál minden este a Pál söröző emeleti termében

— Eljöttem, hogy szülővárosomban naponta meglátogathassam kedves szüleim sírját — mondotta meghatódottan a híres Magyari Imre öccse, Béla, aki most a Pál söröző emeleti éttermében minden este muzsikál.

— Nem tudok betelni az én kedves városommal, amerre járok, amerre kelek, mindenütt az én kedves emlékeimmel találkozom. Azok az emlékek, amelyekkel itt Debrecenben léptem-nyomon találkozom, sokszor könnyeket esalt ki a szememből. Megboldogult Imre bátyám is mindig akkor érezte jól magát, amikor Debrecenbe léphetett, meglátogathatta szüleink sírját és emlékeiben visszahívhatta diákkori ifjúságát.

Magyari Béla testvérének, Imrének zenekarában játszott mint primás, ugyanis közösen vezették a zenekart Budapestén a Dunapalotában mindaddig, amíg a világszerte közsímet Magyari Imre kezéből a végzet ki nem ragadta a vonót. A tragikus eset után Magyari Béla vette át a Dunapalotában a mai is szerződésben álló zenekar vezetését. Mivel a téli időny alatt a Dunapalota nyári helyisége szűnelt, így jutott abba a helyzetbe Pál Sándor, hogy nagy áldozatok árán szerződöttni tudta, ezzel is meglepetést szerezve kedves vendégeinek. Játékának finomsága, kedves úri modora és közvetlensége már az első este magával ragadta a Pál söröző és étterem egész elit közönségét. Művészi technikájában, csodálatos halk muzsikájában és minden néta kidolgozásában benne él testvérének, Imrének minden mozdulata. Csak most látjuk, hogy mennyire bizalmába tud férközni az úri társadalomnak egy kellemes modorú cigányprimás.

Külföldön is nagy sikereket aratnak, bátviával kint járt. Németség-

ban, Angliában, Hollandiában, majd Norvégiában, ahonnan nagyon sok kitüntető levelet hoztak magukkal. Magyari Béla büszkén hivatkozik külföldi turnéjára, mert mint mondja: Magyar hazámnak is szolgálatot teljesítünk vele.

Itt említjük meg, hogy Magyari Béla a fővárosban közsímet Kóczé Antal cigányprimás leányát vette feleségül, ebből a házasságból egy leányuk született, aki most kinevezett okleveles zenetanárnő Kispesztén.

Lábbeli kiosztás a mesteruccai egyházzszenben

A mesteruccai iskolakörzet tanítói Jakucs László és Szatmári Zoltán vezetésével az évek óta jótékonyan működő karéjkenyér alaphoz ez évben is tekintélyes összeget tudtak a jövedvű adakozók bőkezűségéből a ruhátlan és éhező iskolás gyermekek megsegítésére fordítani. A segítő eljárásnak egyik fejezete zajlott most le a csapóuccai iskolában, ahol az egybegyűjtött szegény gyermekek előtt megjelentek az egyházzszen nevében Kolozsváry Kiss László lelkész, Szeremley Béla gondnok, a Női Kör néhány tagja Kovács Gusztáv né vezetője alatt és a tanítótestület. — Egy közének elhangzása után egyik leányka egy alkalmi költeményt szavalt. A gondnok a gyermekek értelméhez mért szavakkal mutatott rá az alkalom jelentőségére s felhívta őket az egyház, tanítók és jötevők iránt háládatosságra. Jakucs László igazgató lelkükre kötötte a gyermekeknek a cipők megbecsülését, mert azokat jövőre használt állapotban is vissza kell adni. 91 pár részben javított cipőt osztottak ki a növendékek közt, akiknek nevében egy nagyobb

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

leányka mondott köszönetet a jótéteményekért. Kolozsváry Kiss László lelkész záró szavai után a növendékek énekével végződött az ünnepély.

Újabb örízetbevételek a bórpanama ügyében

A bórpanama, melynek során több, mint félmillió pengő értékű chrómbört hoztak 200—300 százalékos árdragítással forgalomba, még mindig újabb fejezetekkel bővül. A hatalmas arányú büneselemény az egész országot behalózza és egyre több gyanúsítottat hoznak Debrecenbe kihallgatásra. A tegnapi napon Debrecenbe szállították Friedmann Gyula és Perlstein Gyula gyöngyösi kereskedőket, akiket azzal gyanúsítanak, hogy a Lányi és Burger ügynököktől vásárolt bört árdragítással adták tovább. A rendőrség a tegnapi napon megkezdte az örízetbevételek kihallgatását.

A Fűszerkiskereskedők Egyesületének műsoros délutánja Radnai Márton elnök ünneplése.

Vasárnap délután a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének helyiségében a Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete rendkívüli sikerű műsoros teadélután rendezett. A teadélutánra Debrecennek szinte minden kiskereskedője eljött, annál is inkább, mert ennek tiszta bevétele a fűszerkiskereskedők régi álmának: a székház felépítésének nemes célját szolgálja.

Pálkás József nyitotta meg néhány szellemes szóval a műsort, ünnepléte napirend előtt Radnai Márton, az egyesület agilis és köztiszteletben álló elnökét. Utána Veregyházy Béla a székház gondolatának fejlődését ismertette, kifejezést adva azon erős elhatározásuknak, hogy székház pedig lesz. Szavai végén megemlékezett a nap különös örömről, hogy Radnai Márton elnököt névnapja alkalmából üdvözölték. Szavai kíséretében átnyújtotta az elnöknek a fűszerkiskereskedők ajándékát, egy gyönyörű állóórát.

Radnai Márton könnyekig meghatva válaszolt az ünneplésre és további lelkes munkát ígérve, szeretetéről biztosította a megjelenteket.

Szabó Imre alkalmi versét olvasta fel nagy hatás mellett, majd ifj. Csurgay István a piarista gimnázium IV. a. osztályos növendéke énekelte magyar nótákat Györffy Albert kíséretével. A pompás énekszámokat nagy taps fogadta. Lipták József ügyes bűvészmutatványokat mutatott be, majd Szabó Imrének egy, a fűszerkiskereskedők mai helyzetét parodizáló verse aratott nagy sikert. A műsor fénypontja: Lipták Andor nagy komikai érzékkel előadott vígjáték volt, amelynek nyomán a közönség szinte dűlt a nevetéstől. Pálkás József szavai zárták be a műsort. Ugyancsak ő konferálta szellemesen az egész műsort.

Az ötletes műsor után felzongálták az izletes teát és sütemények. A megjelentek kitűnő hangulatban a késő esti órákig maradtak együtt.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg uca. 1. szám;
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3— pengő, negyedévenként 8-70 pengő.
Ara hetesnap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA: november 8-án reggel 8-tól, november 15-én reggel 8-tól: „Nap” Piaç uca 1., telefon: 27-73. „Aranyegyszaru”, Kossuth uca 8., telefon: 24-96. sz. — „II. Rákóczi” Külsővásár-ter, telefon: 23-43. — „Sztankay”, Szent Anna u. 64. telef.: 25-58.

Egy debreceni egészségügyi csapat hazakerült a szovjet frontról

Meleg fogadtatás a debreceni pályaudvaron

Vasárnap délután egy debreceni egészségügyi csapat érkezett haza a szovjet frontról.

A tiszti küldöttség élén az orvosvezéres fogadta az egészségügyi csapat parancsnokának jelentését és üdvözölte néhány keresetlen szóval a nagy útról megjött és sokat fáradt debreceni egészségügyi honvédeket.

Az üdvözlés után a szerelvény a katonai rakodógáz háladt. Itt az altiszti küldöttség fogadta meleg öleléssel a messziről jötteket.

A fogadtatás legkedvesebb jelenete volt, amikor a szerelvény megálltakor elsőnek egy kis szürke farkaskutyakölyök ugrott le a vonatról. Örömmel ugrándozott, farkát csóválva a küldöttség tagjai körül, láthatólag nagyon jól érezte magát. Mint a csodálkozó fogadók megtudták, a kis kutyát „hadiszákmány”, az egészségügyi csoport vezetőjéé. A kis kutyát egy égő házól hozta ki, megmenetlette az életét és most hazahozta Magyarországra.

— **Dr. Veress István tanügyi főtanácsos előadása a szülők iskolájában.** Ma délután 6 órakor az Ipartestület dísztermében (Simónffy uca 1/c. II.) dr. Veress István ny. tanítóképzőintézet-i igazgató „A tanító helyzete a társadalomban” címen előadást tart. Baja Mihály költő-pap verseiből olvas fel. Közreműködik a Református Tanítóképzőintézet Enekkar, Belépődíj nincs.

— **Az egyházkerület őszi közgyűlésének előkészítésére** hétfőn értekezlet volt Révész püspök elnöklésével.

— **Dr. Keller Ferenc egyetemi nagántanár** néhány nap előtt megbetegedett. Kiszállították a klinikára. Állapota most már annyira javult, hogy rövidesen elhagyhatja a betegszobát. A kiváló orvos tanár felgyógyulása tisztelői és barátai széles körében keltett örömet.

— **Uzonyi Jenő nyugalmazott m. kir. postalgaigazgató,** Nyíregyháza város Magyar Élet Párt választókerületi szervező titkára agyvérzésben hirtelen elhalálozott. Temetése folyó hó 9-én délután történt a nyíregyházi temetőben. Az elhunytat László Béla hajdúvármegyei titkár búcsúztatta el.

— **III. Viktor Emánuel olasz király és császár születésnapját ünnepli az olasz kultúrintézet.** November 11. ünnep minden olasz számára. Ezen a napon született 72 évvel ezelőtt Olaszország királya és Etiópia császára, III. Viktor Emánuel. Ez alkalommal nemcsak a világ minden táján élő olaszok gondolnak tisztelettel és szeretettel az uralkodóra, hanem a magyar nép minden tagja is. Ebből az alkalomból a debreceni Olasz Kultúrintézet ma délután 6 órakor ünnepélyt rendez, amelyre ezúton is meghívja Debrecen város olaszbarát társadalmát és az intézet hallgatóit. Külön meghívót az intézet nem bocsátott ki.

— **A hajdúvármegyei Magyar Élet Párt vármegyei központjában,** a debreceni főispáni hivatalban minden hét hétfőjén és pénteken délelőtt 8 órától 11 óráig panasznap fog tartatni, amely alkalommal pártunk tagjai panaszukat és kéréseiket előadhatják.

— **Egy debreceni költő, Juhász Mihály** szép eposzt írt a mai eseményekről „Victoria” — „Győzünk kell” címen. Művét megküldötte Hitler vezér és kancellárnak, valamint III. Viktor Emánuel olasz király és császárnak. Most kapta meg Juhász Mihály a budapesti német követség útján a Führer köszönetét, amelynek kifejezésül egy Hitler-fényképet adott az ismert költőnek. Az olasz követség útján hasonlóképpen köszönetét tolmácsolta az olasz király is.

— **Ma este fél 7 órakor** „Távol keleti képek” címmel turista vetített képek előadást tart dr. Milleker Rezső a Déri múzeumban. Jegyek a pénztárnál váltakoznak.

— **A dr. Földi János Kör** számára a most épült emlékházban leendő elhelyezés végett dr. Nagy Sándor hadházi születésű, debreceni kollégiumi tanár és levéltárnok 60x80 centiméteres aranykeretes rajzot küldött, amely Földi János régi lakóházát ábrázolja. A képet méltóképpen elhelyezik.

— **Hírek az Árpádtéri Egyházközségből.** November 11-én kedden d. u. 3 órakor a Kisteremben negyleti összejövetel. — Nov. 12-én szerdán este 6 órakor a gyülekezeti teremben bibliaóra. Nov. 13-án csütörtökön este 6 órakor a templomban istentisztelet. Nov. 15-én d. u. 3 órakor iskolások részére vetített képek előadás: Szép vagy Alföld. Nov. 16-án este 6 órakor a gyülekezeti teremben: Szép vagy Alföld. — **Jótekönyveira.** A vetített képek előadásokra ezúton is felhívjuk nagyok és kicsinyek figyelmét. A Rakovszky-utcai iskola nyolcvaan szegény növendéke nov. 1-től tízóraig kap jóságos híveik pénzadományából. Erre a célra adományokat köszönettel nyugtázz Aszalós Imre pénztárnok, vagy a lelkesí hivatal.

— **Hárommillió nőt akar beszerezni** a newyorki főpolgármester nemzetvédelmi programjának végrehajtása során. Legutóbb 67 női szervezet kiküldöttel előtt tartott szervezéssel kapcsolatban beszédet.

— **Budapesten a Keresési temetőben helyezték örök nyugalomra Nyáry Béla ny. ref. főgimnáziumi tanár hitvesét, Füzély Flórád.** Debrecen úri társadalmának nagy rétege őszinte részvétellel osztozik a mélyen sujtott kiterjedt család gyászában. Szélid, kedves lényre szeretőtette tette, meri nemcsak körét ragogta be jóságos szeretetével, hanem szeretettel hozott áldozatot minden szepért, jóért is. Ajtaja mindig nyitva állott a segítségért kérés előtt, boldog volt, ha adhattott. Példaadóan érdekes életet élt, mely sirja sötét éjjelén is átvilágít s emléket tisztelettel övezi, mert élete igaz volt. „Az igaznak emlékezete áldott!” Nyáregyházi Nyáry Béla férje, hat testvére és a Linkesch, Füzély, Martinovich, Zindl, Fejér, Hindy és Mérey családok gyászolják.

— **A Péterfia ucai egyházközség sikerről gyermekelőadása.** A Péterfia ucai egyházközség női köre vasárnap délelben a Baltazár-teremben kitűnően sikerről gyermekelőadást rendezett. Nagyon kedves gondolat volt, hogy gyermekszereplők segítségével akarták összehozni a szegény gyermekek felruházásához szükséges összeg egy részét. Így a sok apró ember szívében már korán kinyílik a felebaráti szeretet jóleső érzése. Dr. Varga Zsigmondné, a női kör elnöke nyitotta volna meg az ünnepélyt, kényszerű távolléte miatt Szabó Károlyné igazgatótanítónő olvasta fel Varga Zsigmondné megnyitóját. A műsort nagyon ügyesen állították össze a rendezők. Minden dícséretet megérdemelt a sok kis szereplő, akik szívük egész melegét belevitték fellépésükbe. Énekkarok, szavalaok, jelenetek váltották egymást. Szellemesen konferált Kátóna Erzsébet, pedig még csak hatodik elemista. Eüismerésemelő az a szép munka, melyet Szendy Tihamérné tanítónő és Lókody József tanító a gyermekek betanítása körül végeztek.

— **A Szent Erzsébet Egyesület** felkéri tagjait, hogy a Katolikus Otthonban ma menőül többen jelenjenek meg fontos ügyek megbeszélésére. Testvéri szeretettel Tichy Antalné elnök.

— **Egy cseh banda húsz tagját kivégezték Bécsben.** Az SS birodalmi vezetője, mint a német rendőrség főnöke közli: November 6-án agyonlőtték egy cseh banda húsz tagját, akiket a titkos államrendőrség Bécsben fogott el és akik összekötöttségben álltak a Védnökségben a rögtönítélő bíróság által elítélt ellenállást szító csoporttal. A banda Bécsben és környékén gyújtogatásokkal megkísérelte a lakosság élelmiszereket való ellátását megnehezíteni. (MTI)

— **Lopják a szíjakat.** A debreceni rendőrségre egyre több feljelentés fut be bűrtolvajok ellen. A tettesek mindenfelől a színeműeket lopják. Különösen a vonatok ablakáról tűnnek el a felhúzó szíjak. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

— **Debrecenbe szökött egy tolvaj pár.** A miskolci rendőrkapitányság megkeresést intézett a debreceni rendőrséghez Kiss János és Varga Aranka miskolckörnyéki lakosok elfogása ügyében. A fiatal fiú és leány ugyanis özv. Varga Gyuláné miskolci lakostól 400 pengő értékű ruhaneműt és ékszereket elloptott és azzal Debrecenbe utaztak. A debreceni rendőrség megindította a nyomozást a tolvaj pár kézrekerítésére.

— **Az alma közszükségleti cikk.** Egy budapesti kereskedő árdragítási perében kimondotta a fővárosi törvényszék, hogy az alma közszükségleti cikknek számít.

— **Schaff tánciskolájában,** a Koronában a gazdalfjak táncanfolyamára beiratások még e héten elfogadhatnak.

— **Az ispotályi egyházközség** szerdán délután 5 órakor az ispotályi templomban műsoros vallásos ünnepélyt rendez az V. tanítóképzésdek részvételével. Szerepelnek Ágoston Károly, Pankotai István, Gardó Sándor, Csóka János, Nádor János.

— **Budapesten fajgyalás miatt tartóztattak egy magántisztviselőt,** mert a lakásán tartott házkutatás során ott egy 18 éves aluli keresztény leányt találtak. Tanuk szerint más fiatalokor keresztény leányokat is lakására csalogatott.

— **Két kivégzés Spanyolországban árurejtegetésért.** Alicanteban meghozták az első halálos ítéletet két az áruralmozók ellen hozott új spanyol háborús törvény alapján. Két árurejtegetőt ítélték halálra s az ítéletet már végre is hajtották. A két halálraítélt a spanyol téli segély list- és tejkészleteiből sikkasztott és a bűnös úton megszerzett élelmiszereket a fekete piacon értékesítette, 28 segítőtársukat 30 évig terjedő szabadságvesztésre ítélték.

7. OLDAL

Az Ajtósi Dürer Céh sorsolásának eredménye

Az Ajtósi Dürer Céh kiállításával kapcsolatosan a sorsolást most tartották meg. A sorsoláson minden kiállítást látogató a katalógus sorszámaival résztvevett. A sorsolás eredménye a következő:

33. számú sorsjegy Menyhárt József fametszetét, 39. számú sorsjegy Oláh István rézkarcát, 52. számú sorsjegy a céh által kiadott grafikai albumot, 68. számú sorsjegy G. Szabó Kálmán fametszetét, 76. számú sorsjegy a céh által kiadott grafikai albumot, 78. számú sorsjegy Balla László rézkarcát, 92. számú sorsjegy a céh által kiadott grafikai albumot, 117. számú sorsjegy a céh által kiadott grafikai albumot, 161. számú sorsjegy Bánszky Tamás rézkarcát, 189. számú sorsjegy a céh által kiadott grafikai albumot nyerte.

A fentebb felsorolt sorsjegyek tulajdonosai a sorsoláson nem voltak jelen, ezért felhívja a céh azokat, akik a fenti számú katalógus-sorsszámmal rendelkeznek, nyereseményük átvétel céljából a katalógus felmutatása mellett jelentkezzenek a céh titkárnál (Réthy István Debrecen, Ferenc József út 28. Ügyvédi Kamara). A nyeresemények csak a felmutatott kiállítási katalógus ellenében vehetők át.

— **Lengyelbúndákat,** télikabátokat felesleggel tisztít Konez. Péterfia 30.

— **Alig akadt pályázó a hadházi ref. tanítói állásokra.** Hajdúhadház a kultuszminiszter által engedélyezett két új tanítói állásra pályázatot hirdetett. Összesen négy pályázat érkezett. Azt a két tanerőt választották meg, akik be voltak helyettesítve. Vég Mihály h. kántortanító és E. Kiss Ilonka lettek a hadházi tanítók. A harmadik tanítói állásra, — amelyről dr. Czeglédy Sándorné egyetemi tanárné lemondott, mert férjhez ment, — az egyetlen pályázót, Molnár Gabriellát, Molnár lelkipásztor leányát választották meg.

— **Bukarestben nagy katonai díszfelvonulás volt,** amelyen egy német osztag is résztvevett. Antonescu tábornagy és Keitel német tábornagy is megszemlélte a felvonuló csapatokat. A német tábornagyot a Románia csillaga rend nagykeresztjével tüntették ki bukaresti látogatása során.

— **Lezuhant Budapest határában a Vöcsök** nevű vitorlázó gép, melyen Vörösmarthy Kálmán 32 éves magántisztviselő, sportrepülő ült. Holtan szedték ki a gép roncsai alól.

— **Huszt és Ökörmező között földcsuszamlás történt** és 15 méter szélességben elborította az országutat a földtömeg. Az autóbuszforgalmat átszállással kell lebonyolítani.

Női és férfi télikabátját

Női és férfi bundáját
Leányka és fiú télikabátját

Bőr kabátját most vegye meg

Magyar Ruhaiparnál

Debrecen, Bika Szálló épület

Az V. leventeegyesület otthonaválása

Vasárnap délután avatta fel szép ünnepély keretében az V. levente egyesület új otthonát az Arany János u. 26. sz. alatt. Az ünnepélyen a városi leventék vezetői szinte teljes számmal megjelentek. Ott volt a városi leventeparancsnok az V. leventeegyesület elnöke, vitéz Szabó Gyula fémpári szakiskolai igazgató, valamint a főoktatói s oktatói kar és a körzetparancsnokok.

Az ünnepélyt a Himnusz vezette be, enekelte a levente énekkar. Ezután vitéz Geguss István az egyesület főtítkára mondott megnyitó beszédet. Fokozottabb munkára hívta fel az egyesület tagjait. Ehhez a munkához a közönség támogatását kérte.

Az ünnepi beszéd keretében avatták fel Martinovics István ezredes, volt városi katonai parancsnok szobrát, melyet Lakner László kereskedelmi iskolai levente készített. Vitéz Geguss István méltatta Martinovics ezredes érdemeit, akinek immár mellszobra fogja hirdetni sok, a leventeintézmény és a leventék szeretetétől áthatott intézkedésének és szakavatott vezetésének emlékét.

Az ünnepélyes aktus után magasszínvonalú műsor következett, melyben szerepeltek a tanfőképző zenekara, Magyarossy János vezénytelével, különböző sikerült magánzámokkal, Földy László, Kiss Lajos, Vértessai Géza, Molnár Ferenc, Balogh Edit, Molnár Zoltán, Vekerdy Béla, Földi Imre, Populán István, Tarr Sándor, Nagy S.

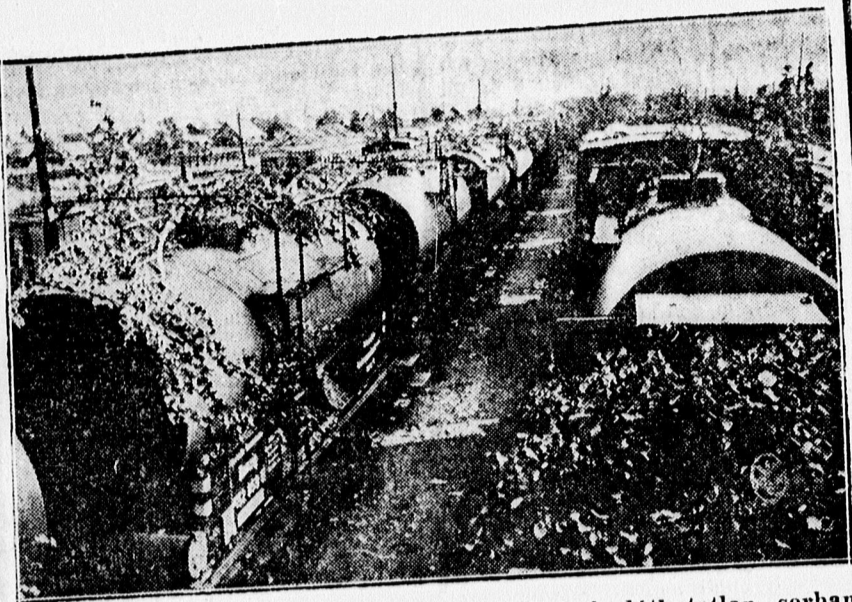
A leventeegyesület otthona valóban otthon, a szó szoros értelmében. A falakon művészi freskók, alkotójukat Balázs Józsefet dicsérik. A színpad magyaros motívumú díszleteit is Balázs József és Juhoss János tervezték.

VITÉZ GEGUSS ISTVÁN, az V. leventeegyesület főtítkára Martinovics István ezredes mellszobra mellett beszédet mond.

Egyetemi kisegítő szolgálk. A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem rektora Szabó Károly, Almási Béla, Szűcs Ferenc, Koponyás Mihály, Lévai Károly, Novotny József és Turner Ferenc egyetemi napzámókat egyetemi kisegítő szolgálk fel fogadta. A felfogadást a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter most megerősítette.

Művészt az Iparos Körben. Magasszínvonalú, értékes művészet rendezelt az Iparos Kör elnöksége vasárnap este, nagy áldozatkészséggel fővárosi kiváló művészeket nyerve meg az est szereplőit. Krisch Károly elnök hazafiságtól áthatott, nagyhatalmú megnyitó beszéde után Vidó Jenő budapesti művész mondott vidám prólógot s az egyes számokat is ő jelentette be szellemes konferanszokban. Simor Erzs, a legszebb magyar filmszínésznő a „Tóparti látomás” című film két dalát adta elő tomboló siker mellett, majd Kosztolányi, Szabó Lőrinc és Juhász Gyula verseket szavalt, Szilvassy Margit operanékesnő operáriákat adott elő tapsvihartól kísértén. Az Iparos Kör elnökségét minden elismerés megilleti a szép, értékes kulturális kezdeményezésért.

Helyreállított szovjetorosz vasúti pályákon végeláthatatlan sorban érkeznek a frontra német tartálykocsik.

Együtt temetik a férjet feleségével

A debreceni Köztemetőben ma délután rikkaságszámbamenő temetés lesz. Együtt temetik el Kiss József 78 éves volt városi hordárt feleségével, született Kiss Eszterrel, aki 73 éves volt. Az idős házaspár szorgalmával, munkás életével közszerelethez örvendett. Kiss Józsefet „Jóska bácsi” néven mint hordárt nagyon sokan ismerték és ugyancsak közismert volt felesége is, aki a Sinay háztartási alkalmazott elhelyező intézetnek alkalmazottja és mint ilyen a háztartási alkalmazottakat vitte ki házakhoz. Dolgos életükkel egy szép kis házat kerestek össze a Jánosi utcán. Egyet-

len bánatuk az volt öregségükben, hogy nincsen gyermekük. A ház így a rokonokra maradt.

A házastársaknak amilyen csendes, harmonikus volt az élete, ugyanolyan volt a halála is, Kiss Józsefné elhunyt pénteken a klinikán, ahol rákos megbetegedéssel kezelték. Másnap követte a halálba férje is, aki már régebben szenvedett asztmában, de — mint szomszédjai beszéltek — annyira szerette feleségét, hogy nem tudta addig örökre lehunyni szemét, míg élettársa életben volt. Utolsó kívánsága az volt, hogy együtt temessék el feleségével és ezt a kívánságát teljesítik is.

Harsányi László városi tisztviselő elhunytával nyilvánított jóleső részvétért, ravatalára küldött koszorúkat, hálás köszönetet mondunk. A gyászoló család

Gyászrovat

Otáh Lajos városi hajdú, életének 30. évében elhunyt. Temetése ma délután félhárom órakor lesz a Köztemető II. B) ravatalozó terméből, református gyászszertartással. Lakás: Toroczkó u. 4. sz. Fehértóy vállalata végzi.

Kiss József élt 78. évet, volt városi hordár és felesége, **Kiss Józsefné** szül. Kiss Eszter, 73. évet élt a Sinay intézet volt alkalmazottja. Temetésük ma délután félnégy órakor lesz a II. B) ravatalozó terméből, református gyászszertartással. Lakás: Jánossy u. 89. Fehértóy vállalata végzi.

Kovács Juliánna élt 69. évet. Temetése ma délután félöt órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Lónyay u. 37. Fehértóy vállalata végzi.

Rostás Teréz, életének 54. évében elhunyt. Temetése szerdán délután egy-negyedöt órakor lesz a II. A) ravatalozó terméből református gyászszertartással. Lakás: Piac ucca 28. B) Fehértóy vállalata végzi.

Farkas Edith, életének 16. évében elhunyt. Temetése szerdán délután félhárom órakor lesz a Köztemető II. B) ravatalozó terméből, római katolikus beszenteléssel. Fehértóy vállalata végzi.

Balázs Sándor nyug. MÁV géplakatos 58. éves korában elhunyt. Temetése kedden délután félöt órakor lesz a Köztemető II. A) ravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Kossuth ucca 58. Dankó temetkezési vállalat.

Szathmáry Sámuel közműves, 67 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután négy órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Honthy ucca 4-B). Gebauer-cég rendezi.

Csibi Ferenc vincellér, 58. éves korában meghalt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető III-as terméből ref. szertartással. Lakása: Gazdasági Akadémia. **Pusztai** temetkezési intézet.

Kovács József ny. csendőrtiszthelyettes 56. éves korában meghalt. Temetése kedden délután 5 órakor lesz a Köztemető III-as terméből, ref. szertartással. Lakása: Aczél ucca 23. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult férjem, édesapánk, gyermekem.

Megnyit!
Hora Endre

Ekszer óra üzlete
Kossuth u. 2. Városháza épület.
Szakszerű javítások

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓFAROKZÁS

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Kedden este: **Mostolyország**. B) és szabad bérlet.

Szerdán este: **Négy asszonyt szerettek**. Premier bérlet.

Csütörtökön este: **Négy asszonyt szerettek**. A) és szabad bérlet.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Ma, kedden este rendez helyarákkal B) és szabad bérletben **Timár Ilka és Szűcs László** felléptével **Lehár** gyönyörű zenéjű operettje. A **Mostolyország**.

Szerdán este premier bérletben, csütörtökön A) és szabad bérletben az utóbbi évek legnagyobb vígjátékiskoré, a legszellemesebb **Bókay**-darab: **Négy asszonyt szerettek**.

Pénlektől az óriási sikerű operett-újdonosság, a **Gyergyói bál** U. Kovács Terussai.

A **FEHÉR SEJK**. Az **Apolló** mozgószínház **Ramon Novaro** romantikus nagy filmjét adta elő. Az érdekes meséjű darab mindvégig lekötöti a nézőt. A kísértő műsorban különösen a Firenze szépségeit feltáró kultúrfilm elsőrangú.

Sterbinszky László búcsúünnepélye. Meleg ünnepélyben részvételtek a debreceni nyomdászok **Sterbinszky László** kartársukat abból az alkalomból, hogy 50 évi munka után nyugalmába vonult. A **Gambrinus** nagytermében folyt le az ünnepség, melyben többek között és ajándéktárggyal lepték meg. Az üdvözlések megköszönése után a legjobb hangulatban maradtak együtt az éjfél órákig a megjelentek.

Három mázsa szappant halmozott fel. Dr. Szellő Ferenc rákospatópai nőorvos ellen feljelentést tettek azért, mert engedély nélkül több mázsa szappant halmozott fel és a készletet nem jelentette be. Az újpesti rendőrkapitányság kihágási büntetőbírája dr. Szellő Ferencet 20 napi elzárásra átváltoztatható ezer pengő pénzbüntetésre ítélte és a közel három mázsa szappan elkobzását rendelte el. Az ítélet nem jogerős.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Lerekes Ferenc ht. őrmester, Szegfű u. 6.—Kasi Erzsébet Tokay. Nádasdi Attila gazd. Kádár d. 41.—Ecsedi Margit, Kádár d. 32.—Kondcsak Lajos gazdasági eszélő, Timár u. 19.—Tóth Piroška, Fáy üllő 10. Barakst Gyula akadémiai gazda, Gazdasági A.—Zubai Erzsébet, ugyanott. Szabó Antal postás, Garay u. 20.—Papp Ilona Nagycsere 121. Adamik Zsigmond egyetemi szerelő, Apafája 8.—Ilyés Sára, Szotyori u. 10. Moskovics Imre kirifutó, Hatvan u. 65.—Friedmann Erzsébet, Erzsébet u. 31. Varga Imre gyári munkás, Kislaludi u. 8.—Baranyi Mária János u. 93. Füredi Sándor MÁV, Kisállomás—Győri Erzsébet, Fűrdő u. 5. Kiss Gyula napzámos, Király Ferenc u. 46.—Vass Juliánna, Kender u. 10. sz. Hodos Antal MÁV, Vámospercsi u. 1.—Béke Róza, Rigó u. 14. Bálint László MÁV tisztviselő, K. Tóth u. 14.—Kuruc Margit, Bánffy u. 12.

Halálozások: Tokaji József ref. 31. éves, Böszörményi út 18. özv. Boros Sándorné ref. 78. éves, Szent Anna u. 50. sz. özv. Varga Lajosné ref. 65. éves, Mester u. 21. Balogh István ref. 58. é. Földi u. 16. Tömösvári István ref. 79. é. Nyil u. 54. Epstein Jenő rk. 9 hónapos, Gyüre u. 4. Forgó Istvánné ref. 44 éves, Gyüre. Simon Ferenc ref. 27. éves, Derecske. Harsányi László ref. 38. éves, Kút ucca 34. Lázár György gk. 57. éves Homok u. 105. Takács Zoltán rk. 33. éves, Maróthy György ucca 12. Csonka Mihályné ref. 38. éves, Patai u. 7. Radt Sámuel izr. 69. éves, Földi u. 5. Dr. Matyas Alajosné rk. 41 éves, Batthyány u. 9. Szilágyi Antal gk. 35. éves, Napkor. Kiss Alice rk. 28. éves, Ómasz Szakáll József gk. 63. éves, Meszena u. 8. sz. Stefner Sándor ref. 4. hónapos. Kaba. Kiss Józsefné ref. 73. éves, János u. 89. szám.

MINDENKIT ÉRTHET BALESET, EZÉRT A BALESETBIZTOSÍTÁST SENKI SEM NÉLKÜLÖZHETI!

SPORT

Vereséggel kezdte a hajrát a DVSC

Z. Danuvia—DVSC 2:1 (1:0). Ez a mérkőzés tipikus példája volt annak, hogyan ronthat el szépnek induló játékot gyenge játékevezető. A mérkőzés első 20 perce bővelkedett pompás akciókban, de játék úgyszólván nem is alakulhatott ki a pályán, mert másodpercenként megszóltat Kollár sápa, a közönség és a játékosok dermedten néztek, nem értették legtöbb esetben a dolgot. Aztán rájöttek, hogy Kollár úr ezen az ősz délutánon önálló füttyhangversenyt akar rendezni a Stadion jobb sorsra érdemes közönségének és játékosainak. Megállapíthatjuk, hogy jobban bírta tüdővel, mint a közönség idegje; és ha a DVSC rendezősége és a rendőrség nem áll feladata magaslatán, ma csúnya botrányról számolhatnánk be, olyanról, amit egy száználmasan rosszul működő bíró tehetlenséggel párosult önkényeskedése robbantott ki.

DVSC támadással indul a mérkőzés, tüzijáték alakul ki a Zugló kapuja előtt, zuhognak a lövések és a játékosok ebben a periódusban csak a szerencse menti meg góloktól a Z. Danuvia hálóját. A DVSC csatárok rohamoznak, de megújuló támadásaikba a játékevezető minduntalan belefűt. A 26. percben felteszi a koronát sorozatos tévedéseire. A Zugló 16-osánál DVSC támadás, egyik zugló hátvéd lefekszik és csúnya haldoklási jelenet rögtönöz. Az esettől jó 40 méterre álló játékevezető leküldi a játékos közelében álló Bereczet. A következő pillanatban a „lerugott” játékos vígan játszik tovább. Óriási felháborodás tör ki a közönség körében, kórusban püfölik a játékevezetőt, fenyegető kiáltások viharzanak, a játék három percig szünetel. Dr. Lengyel István detektív, bűnügyi előadó tapintatos és erélyes fellépése s a DVSC vezetőségi közbelépése teremt rendet és továbbfolyik a játék. Természetesen továbbfolyik Kollár játékevezetőnek a komikumnak határán járó ítékezései is. A DVSC anélkül is lassú támadóssora Berecz kiválásával szárnyazottan vergődik. A 39. percben vitéz Suhai, a Zugló szélsője a labda kirugása után csúnyán betelitalp Keskenybe, a játékevezetőt kiállítja. DVSC rohamok közben több 11-es, gyanús felvágás, majd ordító kezezés a Z. Danuvia kapuja előtt, most azonban néma marad az eddig rendületlenül füttyörszű Kollár sápa. A 41. percben Molnár 50 méteres gyenge szabadrugását nézi Keskeny és vezetést szerez a Zugló. Születelben püfölként közepette vonul előtérbe a játékevezető, aki mikor kérdést intézünk hozzá az öltözőben az elmaradt 11-esekre vonatkozóan, főleg nyesen kijelenti:

— Nem kell azt kérem tragikusan venni, különben a Zugló javára sem adtam meg két büntetőt...

A DVSC-t teljesen letörték a játékevezető intézkedései. A második féldőben kedvetlenül lézeng a pályán. Mégis sikerül egyenlíteni egy teljesen indokolatlan 11-esből. Füleki támadja a kapust, mindketten elesnek és Kollár általános megrökönyödésre büntetőt ad. Csokai élesen belövi, 1:1. A 32. percben Erdei szereli Gábort, a játékevezető szabadrugást ítélt a 16-osról a DVSC ellen, ebből Badics szép lövéssel gólt szerez, 2:1. Ezzel a Zugló el is döntötte a mérkőzés sorsát.

A DVSC fájdalmas csalódást okozott ezen a mérkőzésen. Azt a lélek nélküli játékot, amelyet a támadóssor Zilahy kivételével mutatott, nem lehet kizárólag a játékevezető főnök ítéleteivel menteni. Füleki is, Szilárd is kímánsan lassú, közletharctól irtózó, Serfőző nem hazolta hírét, de tőle nem is lehetett várni első mérkőzésen teljes beilleszkedést. A fedezetsorban Gere és Orosz megfelelt; Erdel átjáróház volt. A védelemben Keskeny a nevelésesen bevezetett első góllal elfektintve is bizonytalan, kifutásai mind rosszul sikerültek és B. Nagy is gyengébb volt a zokottnál. Ebben a sorban egyedül Csokai játszott kifogástalanul.

A DVSC vezetősége, mely áldozatot

nem kímélve erősíti csapatát és a debreceni közönség is más játékot érdemelné, mint amit vasárnap láttunk és ha ezt a jelenleg szereplő játékosok nem akarják belátni, nyúljon a vezetőség a Szabókhöz, Sidlikéhez, Kristófokhoz, Dombóváriakhoz, akik szívvel és lendülettel küzdenek, Velük nem fordulhat elő, hogy hazai pályán átlagos csapatától vereséget szenvedjen a DVSC.

A Mátyas-csoportban kikapott a Marosvásárhelyi SE is a Postástól 4:2-re, míg a NyTVE a K. MÁV-val végzett 1:1-re. Győzött viszont a Törökvis 1:0-ra a KEAC ellen és egy ponttal a DVSC előtt első lett. D. Magyarország—SZE 7:1. NSE—N. Törökvis 5:1. Ganz—GSE 1:1.

Meglepetésekkel tele forduló volt az NB I-ben is. Újpest—WMFC 4:1. Elektromos—Ferencváros 3:1. Gamma—KAC 1:0. SzVSE—MÁVAG 4:3. Szolnok—Szeged 2:2. Kispeszt—Újvidék 3:1. Salg. BTC—NAC 1:1. DiMÁVAG—Lampart 1:0.

A Szent László Kupáért vívott mérkőzések eredményei: Debreceni piarista gimnázium—karcagi ref. gimnázium 3:1. Góllövő: Tóth II. és Puszkás. Debreceni felsőkereskedelmi—hajdúhözszőlő ref. gimnázium 4:2. Góllövő: Szolnoki (2), Szilágyi, Várdi.

A debreceni Darai lett Budapest pehelysúlyú bajnoka. Az ökölvívás döntőjében Ruzsán (BSZKRT), majd Sallai (BVSC) ellen aratott szép győzelmet, amit a közönség nagy tapsokkal fogadott.

Az amatőr bajnokságban DEAC—NyTVE II. 8:1. Góllövő: Drotár (4), Bodonyi (2), Bucsiná, Hancsi. P. MÁV—Húsos 3:0.

A kiserelőt játékevezető rejtélye. A DVSC—Z. Danuvia mérkőzésre eredetileg Mann nagybányai játékevezető volt kiküldve s így értesítették az érdekelteket. A lapokban viszont Kollárt jelezték kiküldöttnek. A DVSC vezetői nyugodtan várták vasárnapra Mann-t, mint a hivatalosan jelzettet, mire azonban a mérkőzést elkezdték, kiderült, hogy Mann mégis kiserelő-dönt Kollárra. Akkor még nem is sejtette a gyanútlan debreceni közönség, hogy milyen vezetés csere történt. Húsz perc múlva már észrevették.

Vidéki csapat, ha fővárosi egyesülettel játszik, ne vezesse a mérkőzést budapesti játékevezető. Minden gyanúsítás nélkül ezt a tanulságot szűrtük le a DVSC—Z. Danuvia mérkőzésből is. Koizsvár és Diósgyőr után ideje Debrecennek is kimondani, hogy nem kér a fővárosi játékevezetőből olyan mérkőzéseken, amikor fővárosi csapattal játszanak. Nem kértünk senkinek a korrektségében, Kollár úrnál sem vitatjuk a jóhiszeműséget, hiszen tévedett a Zugló terhére is, ha nem is olyan döntően, mint a DVSC-nél, mégis azt tartjuk helyesnek, hogy amint debreceni játékevezető nem delegálnak a DVSC mérkőzéseire, ugyanúgy budapesti játékevezető se vezesse vidéki csapat ellenében fővárosi egyesület mérkőzését. Jöjjenek a pécsi, miskolci, erdélyi játékevezetők, csak fővárosi ne...

Az Országos Sportközpont csak olyan magyar válogatottat enged Svájcba, amelyik meggyőződéssel és odaadással képviseli a nemzeti színeket. A Svájc—Magyarország válogatott labdarugómérkőzés sikerének biztosítása érdekében az Országos Sportközpont elengedhetetlenül szükségesnek tartja, hogy a Svájcba kiküldendő játékosok, azok vezetői és hivatalos kísérői a játékevezetőre vonatkozóan egységes állásponton legyenek. Felhívja a Magyar Labdarugó Szövetséget, hogy felfrészheletlen módon határozza meg, milyen alapvető rendszerben kívánja a magyar csapatot Svájcban játszani. A svájci válogatott mérkőzésre kizárólag olyan vezetőket, hivatalos kísérőket és kellő formában levő legjobb játékosai közül olyanokat küldjön ki, akik a kijelölt rendszerben meggyőződéssel és feltétlen odaadással tudják a magyar színek

méltó képviselőit szolgálni. Amennyiben a Magyar Labdarugók Szövetsége bármilyen okból kifolyóan nem egységes szellemi keretet, vagy csapatot jelölne ki, az Országos Sportközpont a magyar válogatott csapat kiutazását letiltja.

Közgazdaság

Búzávelőmög igénylés

A legújabbban vett értesítés szerint mindazon termelő gazdálkodók, kiknek még búzávelőmög van feltétlenül szükségük, ebből igényüket nov. 12-én, szerdán délig jelentsek be a Gazdasági Egyesületben.

Az igényelt velőmög csak készpénz ellenében lesz kiadható és átvehető.

Debreceni sertésvásár. A hétfői sertésvásárra kövér sertést nem hajtottak fel. Sovány sertésből felhajtás 234 darab, melyből eladásra került 109 darab. Árak: soványkoca 156, süldő 190 fillér elősúlyban kilónként. Választott malac páronként 60—80 pengő. Az irányzat vonatott volt.

FELHÍVJA a városi adóhivatal az adózók közönségét, hogy az 1941. évi IV. negyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1941. évi november hó 15. napjáig fizesse be. A befizetés napjánként a hivatalos órák alatt a városi adópenztárnál, vagy a 31.713. sz. postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít.

Árverési hírdetmény. A debreceni kir. törvényszék P. 20/932. sz. végzése folytán, dr. Bay András debreceni ügyvéd által képviselt, Debreceni Gadák Bankja Rt. végrehajtható javára, vh. szenvedő ellen, P. tőke, ennek megítélt kamatai és 156.79 eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett, — a fizetett összeg betudásával — a Vh. novella 20. paragrafusa értelmében, mindazon végrehajtható javára is, akik ugyanezen ingókra törvényes zálogjogot nyertek, Mikepércsen, végrehajtást szenvedők lakásán, 105. számú tanyaán, háznál, 1941. november 14. délután félnyolc órakor 1240 pengőre becsült ingók u. m. bútor, vályog, gazdasági felszerelések, stb. bíról árverésen a legtöbbet ígérőnek, esetleg becsáron alul is eladtnak, az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. paragrafusai, valamint az 1930. évi XXXIV. tc. 74. paragrafusa értelmében. Debrecen, 1941. évi október 24. Bakóczy László kir. bír. végrehajtó.

Debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség. 3521—1941. II. 2/1941. Debrecen, 1941. nov. 10. HIRDETMEYEN. A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség képviselőtestületének 1941. november hó 9. napján megtartott közgyűlése a 40. osztályba sorozott hitközségi tagok adótelét az 1942. költségvetési évre megállapította és az adótelet feltüntetett betűrendes lajstromokat az alapszabályok 44. paragrafusának rendelkezése értelmében a hitközség irodájában nyolc napra közszemlére kitétte. A lajstromokba minden hitközségi tag 1941. november 11-től 19-ig bezárólag a hivatalos órák alatt betekinthet. Minthogy a múlt esztendőre megállapított adókulcs és iskolaadó mértéke az 1941. költségvetési évből változatlan marad, az osztályoknak közgyűlései rögzítése folytán felszólámlással csak azok a hitközségi tagok élhetnek, akik folyó évi szeptember hó 30-ig az adókövető bizottságnál magukra nézve a rögzítés hatályon kívül helyezését kérték, vagy akiknek adóosztályát az adókövető bizottság a pénzügyi előjárónak kellő időben bejelentett felszólalása folytán emelte. Felszólámlási jog illeti azokat az adózókat is, akik ez alkalommal első ízben adóztattak meg. A fentiek szerint felszólámlásra jogosult hitközségi tagok a közszemlére rendelt 8 nap alatt, a felemelt adóosztállyal terheltséget és újonnan besorozott hitközségi tagok pedig az írásbeli közléstől számított 8 nap alatt nyújthatják be felszólámlásaikat a hitközség hivatalos helyiségében az adófelszólámlási bizottsághoz címezve. Az elkészített benyújtott felszólámlások érdemleges tárgyalás nélkül visszautasítottak. Ujból kiemeljük, hogy azok a hitközségi tagok, akik rögzített adóosztályukat kellő időben nem mondták fel, felszólámlással nem élhetnek mert azokra nézve az adó-

9. OLDAL

kulcs változatlanágánál fogva a kivétel már jogerős. — Közhírré tesszük egyidejűleg, hogy a képviselőtestület közgyűlése az 1942. költségvetési évre vonatkozóan minden adózó hitközségi tagra a kivett adója után számított 50 százalékos jótékonyági pótdadót vett ki, amely pótdadó a hitközségi adók befizetésére nézve az alapszabályok 47. paragrafusában előírt időben a hitközségi adóval együttesen fizetendő. Az előírt összeg.

Kivonatos Hírdetmény a 3 éves kort betöltött lovak és öszvérek, valamint a kettősfogatú járművek vizsgálatáról. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelteket lakosságát, hogy a honvédelmről szóló 1939. évi II. t. c. 96. paragrafusában és a 225. paragrafusában foglalt felhatalmazás, továbbá a szállító eszközök adatainak honvédelmi célra bejelentéséről, nyilvántartásáról és hatóságai vizsgálatáról szóló 8250—1939. M. E. sz. rendelet 2. paragrafusában, 5. paragrafusának (2) bekezdésében, valamint 6. paragrafusának (2) és (9) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a m. kir. Honvédelmi Miniszter ur a 50000—1939. Eln. 18. számú rendeletével a szállítóeszközök honvédelmi szolgáltatás címén történő igénybevételének előkészítése céljából elrendelte, hogy minden lovat és öszvért nemre és korra való tekintet nélkül, valamint minden kettősfogatú járművet össze kell írni és az összeírt és honvédelmi nyilvántartásba vett lovakat, öszvéreket és fogatos járműveket évenként meg kell vizsgálni. Az összeírás bejelentés útján történik.

A folyó évi összeírásra és vizsgálatra a 60.000—1939. H. M. Eln. 18. számú rendeletnek 65.525—1941. H. M. Eln. 18. számú és a 75.660—1941. H. M. Eln. 18. számú rendeletekkel kiegészített rendelkezéseit kell alkalmazni. A 3 éves kort betöltött lovakat és öszvéreket, valamint kettősfogatú járműveket az alábbi felsorolt helyekre és időben kell elővezetni: 1. A nagycseréi Erdőhivatalhoz november hó 19-én és 20-án 8—10 óráig. 2. A halápi csarda előtti térre november hó 21-én 8—10 óráig. 4. A kádarcsi csarda előtti térre: november 25-én, 26-án, 27-én és 28-án, 9—11 óráig. 5. A köslyszegi iskola előtti útra: november hó 29-én, 9—11 óráig. 6. A szováti útfélen levő ú. n. Vecsey-féle földhöz: december hó 1-én és 2-án, 8—10 óráig. 7. A szoboszlói úton levő IV. sz. útkaparáhóhoz (belső): december 4-én 8—10 óráig. 8. A szoboszlói úton levő III. számú útkaparáhóhoz (külső): december 9-én és 10-én 8—10 óráig. 9. A banki erdőhivatalhoz, (Dioszegi úton): december hó 12-én és 13-án 8—10 óráig. 10. A látóképi csarda előtti térre: december hó 15-én és 16-án 8—10 óráig. 11. A büszörményi úton levő lóvásártérre: december hó 18-án s 19-én 8—10 óráig terjedő időben. 12. A Gágyár és a Kőraktár előtti térre: december hó 22-én és 23-án 8—10 óráig terjedő időben. 13. Az ohattellekházi bér gazdaságban: január hó 28-án 8—10 óráig terjedő időben. A belsőháti gazdaságban: pedig 12—14 óráig terjedő időben. 14. A Hortobágyon levő máti biztosítási hivatalhoz: január hó 29-én, 8—10-ig terjedő időben. A vizsgálat aluli mentességre, az igénybevétel aluli mentességre és általában a lövővizsgálatra (osztályozásra) vonatkozó részletes tudnivalókat a vizsgálati helyeken és a város egyéb részén kifüggesztett hírdetmény tartalmazza. Közölöm az érdekeltekkel, hogy amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el, aki: bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, vagy nem a megszabott módon és időben tesz eleget, tudva hamis, vagy valótlan adatot jelent be, vagy a bejelentési adatok megváltoztatását az erre megállapított határidő alatt nem hozza a hatóság tudomására; a 3 éves kort betöltött lovat és öszvért az előírt időben az előírt mintájú marhalevellal nem látja el; a 3 éves kort betöltött lovat, öszvért és kettősfogatú járművét a kitűzött időpontban felhívás ellenére nem mutatja be. A lóra és öszvérré vonatkozólag az 1939. évi november hó 1. napjától rendszeresített külön marhalevelet a vizsgálatkor nem szolgáltatja be. A kihágás büntetése két hónapig tartó elzárás. A pénzbüntetés legmagasabb összege pedig 8000 pengő. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

